

T.C.
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
İSLAMİ İLİMLER FAKÜLTESİ

ÖRGÜN NORMAL ÖĞRETİM
LİSANS PROGRAMI
DERS İÇERİKLERİ

AKSARAY-2014

PROGRAMDA YER ALAN TÜM DERSLERİN İÇERİKLERİ

1. TEMEL İSLÂM BİLİMLERİ BÖLÜMÜ

1.1. İSLÂM HUKUKU ANA BİLİM DALI

1.1.1. ZORUNLU DERSLER

1.1.1.1. İslâm İbadet Esasları (Fundamentals of Islamic Worship)

Namaz: Temizlik, abdest, gusül, teyemmüm, kadınların özel halleri, namazın farz, vacip ve sünnetleri, namazı bozan-bozmayan şeyler, cenaze. Zekât: Zekâtın şartları, zekâta tabi mallar, zekâtın sarf yerleri, sadaka-i fitir. Oruç: Orucun tanımı ve şartları, oruç tutmamayı ve bozmayı mubah kılan şeyler, orucu bozan ve bozmayan şeyler, kaza ve keffâret. Hac ve Umre: Haccın farzları, yükümlülük şartları ve çeşitleri. Haccın yapılışı; ihram, ihram yasakları ve cezalar, haccı bozan şeyler. Umrenin farzları ve yapılışı. Kurban: Kurbanın hükmü ve yükümlülük şartları. Kurban kesilebilen hayvanlar ve şartları. Yeminler ve Adaklar.

Önerilen Kaynaklar: Belirtilen ana kaynakların yanı sıra her konu için yardımcı kaynak önerilecektir. Ömer Nasuhi Bilmen, *Büyük İslâm İlmihali*; Hüseyin Algül, H. Yunus Apaydın, Ali Bardakoğlu, İ. Kafi Dönmez, Mehmet Erkal, Ö. Faruk Harman, A. Saim Kılavuz, Süleyman Uludağ, İrfan Yücel, *İlmihal I - İslâm ve Toplum*, TDV Yayınları; Lütfi Şentürk, Seyfettin Yazıcı, *İslâm İlmihali*, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları; Mehmet Zihni Efendi, *Nimet-i İslâm*; Mevsîlî, *el-İhtiyar li-Ta'lîl'l-Muhtâr*; Mehmet Keskin, *Büyük Şâfiî İlmihali*; Halil Günenç, *Büyük Şâfiî İlmihali*; A. Fikri Yavuz, *İslâm İlmihali*; Prof. Dr. Hamdi Döndüren, *Delilleriyle İslâm İlmihali*; İlyas Çelebi, Fahrettin Atar, Rahmi Yaran, Mehmet Erdoğan, *İslâm İlmihali*, İFAV Yayınları.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
2	İİF106	İSLAM İBADET ESASLARI (Fundamentals of Islamic Worship)	2+0	2	3

1.1.1.2. İslam Ahlak Esasları (Fundamentals of Islamic Ethics)

İnsan, toplum ve ahlak, Ahlakın İslami temelleri. Kur'an ve Sünnette Ahlak. İslam Ahlak esasları. Adabı muâşeret ve ilkeleri. Tüm ahlaki erdemler zıtlarıyla birlikte Hz. Peygamber örneğinde ele alınır. Güncel Ahlaki problemler tartışılarak bilinç oluşturulur.

Önerilen Kaynaklar: Hayrani Altıntaş, İslam Ahlakı, Ankara 2000; Ahmet Hamdi Akseki, Ahlak İmli ve İslam Ahlakı, Ankara, ty.; Bedia Akarsu, Ahlak Öğretileri, İst.1982; Descartes, Ahlak Üzerine Mektuplar, Çev. Mehmet Karasan, İst.1982; İbn Miskeveyh, Ahlakı Olgunlaştırma, çev. Abdülkadir Şener Aank.1983; Recep Kılıç, Ahlakın Dini Temelleri, Ank.1996; Macit Fahri, İslam Ahlak Felsefeleri, çev. A. Arkan, M. İskenderoğlu, İst. 2004.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
3	İİF213	İSLAM AHLAK ESASLARI (Fundamentals of Islamic Ethics)	2+0	2	2

1.1.1.3. Fıkıh Usulü I (Methodology of Fiqh I)

Fıkıh Usulünün tanımı, doğuşu ve tedvini. Fıkıh usulü ekolleri. Şerî hükümlerin delilleri; kitap, sünnet, icma, kıyas, mesalihi mürsele, istihsan, örf, önceki dinlerin hükümleri, sahâbî kavli, istishab. Hükümler; teklîfî hükümler (vacip, mendub, haram, mekruh, mubah, azimet-ruhsat), vazî hükümler (sebep, rükün, şart, mani). Sihhat-fesat-butlan. Hükme konu fiiller. Mükellef.

Önerilen Kaynaklar: Belirtilen ana kaynakların yanı sıra her konu için yardımcı kaynak önerilecektir. Zekiyyüddin Şa'ban, Çev. İbrahim Kafi Dönmez, İslâm Hukuk İlminin Esasları

(Usûlü'l-Fıkh), TDV Yayınları; Muhammed Ebû Zehra, İslâm Hukuku Metodolojisi (Fıkıh Usûlü); Fahrettin Atar, Fıkıh Usûlü, İFAV Yayınları; Hayrettin Karaman, Fıkıh Usûlü, Ensar Yayınları; Muhammed b. İdris eş-Şâfiî, Çev. Abdulkadir Şener, İbrahim Çalışkan, Risale, TDV Vakfı Yayınları; Abdülkerim Zeydan, Çev. Ruhi Özcan, Fıkıh Usulü.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
3	İİF209	FIKIH USULÜ -I (Fiqh Methodology -I)	2+0	2	3

1.1.1.4. Fıkıh Usulü II (Methodology of Fiqh II)

Kaynaklardan Hüküm Çıkarma Metodları: Konulduğu anlam bakımından lafızlar; Âmm, hâss, müşterek, mutlak, mukayyed, emir, nehiy. Kullanıldığı anlam bakımından lafızlar; hakikat, mecaz, sarıh, kinaye. Açıklık ve kapalılık bakımından lafızlar; zahir, nass, müfesser, muhkem, hafi, müşkil, mücmel, müteşabih, te'vil. Manaya delalet bakımından lafızlar; ibarenin delaleti, işaretin delaleti, nassın delaleti, iktizanın delaleti. Hükümlerin gayesi. Delillerin çelişmesi ve nesh. İctihad ve taklid.

Önerilen Kaynaklar: Belirtilen ana kaynakların yanı sıra her konu için yardımcı kaynak önerilecektir. Zekiyyüddin Şa'ban, Çev. İbrahim Kafi Dönmez, İslâm Hukuk İlminin Esasları (Usûlü'l-Fıkh), TDV Yayınları; Muhammed Ebû Zehra, İslâm Hukuku Metodolojisi (Fıkıh Usûlü); Fahrettin Atar, Fıkıh Usûlü, İFAV Yayınları; Hayrettin Karaman, Fıkıh Usûlü, Ensar Yayınları; Muhammed b. İdris eş-Şâfiî, Çev. Abdulkadir Şener, İbrahim Çalışkan, Risale, TDV Yayınları; Abdülkerim Zeydan, Çev. Ruhi Özcan, Fıkıh Usulü.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
4	İİF210	FIKIH USULÜ -II (Fiqh Methodology -II)	2+0	2	3

1.1.1.5. Fıkıh I (Fiqh I)

Akit Nazariyesi: Akdin kuruluş şartları ve rükünleri, bağlayıcılık bakımından akid çeşitleri (batıl, fasit ve mevkuף akitler, muhayyerlik). Alışveriş; akdin kurulması, muhayyerlikler, fasit ve batıl alışverişler. Sarf ve faiz. Kiralama: akdin kurulması, çeşitleri, iş sözleşmesi ve hizmet alımı.

Önerilen Kaynaklar: Belirtilen ana kaynakların yanı sıra her konu için yardımcı kaynak önerilecektir. Ömer Nasuhi Bilmen, Hukuk-i İslâmiyye ve İstılahât-ı Fıkhiyye Kamusu; TDV İslâm Ansiklopedisi, "Akid", "Bey", "İcâre" maddeleri; Hayrettin Karaman, Mukayeseli İslâm Hukuku, Nesil Yayınları; Hamdi Döndüren, Delilleriyle Ticaret ve İktisat İlmi, Erkam Yayınları; Hayrettin Karaman, İş ve Ticaret İlmi, İz Yayınları; Hayrettin Karaman, Ali Bardakoğlu, H. Yunus Apaydın, İlmihal II - İslâm ve Toplum, TDV Yayınları; Orhan Çeker, İslâm Hukukunda Akitler, Kâsânî, Bedâi'u's-Sanâî fî Tertîbi's-Şerâi'.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
5	İİF309	FIKIH -I (Fiqh I)	2+0	2	3

1.1.1.6. Fıkıh II (Fiqh II)

Aile Hukuku: Nikah; akdin kurulması ve şartları, evlenme yasakları, batıl ve fasit nikahlar. Talak (Boşanma); boşamanın çeşitleri ve geçerliği, üç defa boşanma, hâkimin boşaması, bedelli boşanma, boşama hakkının devri, iddet. Nafaka ve velâyet.

Önerilen Kaynaklar: Belirtilen ana kaynakların yanı sıra her konu için yardımcı kaynak önerilecektir. Ömer Nasuhi Bilmen, Hukuk-i İslâmiyye ve İstılahât-ı Fıkhiyye Kamusu; TDV İslâm Ansiklopedisi, "Nikah", "Talak" maddeleri; Hayrettin Karaman, Mukayeseli İslâm Hukuku, Nesil Yayınları; Hayrettin Karaman, Ali Bardakoğlu, H. Yunus Apaydın, İlmihal II - İslâm ve Toplum,

TDV Yayınları; Hamdi Döndüren, Delilleriyle Aile İlmihali, Erkam Yayınları; Kâsânî, Bedâ'î'u's-Sanâî fî Tertîbî'sh-Şerâî'.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
6	İİF310	FIKIH -II (Fıqh II)	2+0	2	3

Fıkıh III (Fıqh III)

Helaller-Haramlar: Helal ve haram kavramları. Bu konuda temel ilkeler ve haram kılma yetkisi. Yeme, içme, giyinme ve toplumsal ilişkilerde helaller ve haramlar.

Önerilen Kaynaklar: Belirtilen ana kaynakların yanı sıra her konu için yardımcı kaynak önerilecektir. TDV İslâm Ansiklopedisi, "Helal", "Haram" maddeleri; Hayrettin Karaman, Ali Bardakoğlu, H. Yunus Apaydın, İlmihal II - İslâm ve Toplum, TDV Yayınları; Hayrettin Karaman, Günlük Hayatımızda Helaller ve Haramlar, İz Yayınları; İbn Hacer el-Heytemi (Çev. Lütfi Şentürk, Ahmet Serdaroğlu), İslâm'da Helaller ve Haramlar, Kayıhan Yayınları; Yusuf el-Kardavi, İslâm'da Helal ve Haram.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
7	İİF405	FIKIH -III (Fıqh III)	2+0	2	3

1.1.1.7. Fıkıh IV (Fıqh IV)

İslâm Cezâ Hukuku: Suç ve ceza çeşitleri; kısas, had ve tazir cezaları ile bunları gerektiren suçlar. Cezalandırmada devlet ve kişilerin yetki ve sınırları. Suçun ispatı; şahitlik, yemin, karine, günümüz ispat vasıtaları.

Önerilen Kaynaklar: Belirtilen ana kaynakların yanı sıra her konu için yardımcı kaynak önerilecektir. TDV İslâm Ansiklopedisi, "Ceza", "Had", "Kisas", "Tazir" maddeleri; Hayrettin Karaman, Mukayeseli İslâm Hukuku, Nesil Yayınları; Abdulkadir Udeh, Çev. Ali Şafak, Mukayeseli İslâm Ceza Hukuku, Kayıhan Yayınları; Yaşar Yiğit, İslâm Ceza Hukuku Hükümlerinin Yürürlüğü; Osman Şekerci, İslâm Ceza Hukukunda Tazir Suçları ve Cezaları; Muhsin Koçak, Nihat Dalgın, Osman Şahin, İslâm Hukuku, Ensar Yayınları.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
8	İİF406	FIKIH -IV (Fıqh IV)	2+0	2	3

1.1.2. SEÇMELİ DERSLER:

1.1.2.1. İslâm Hukukuna Giriş

Fıkhın tanımı, konusu, amacı. Fıkıh araştırmalarının anlamı ve önemi. Fıkhın kaynakları (Ana kaynaklar ve diğer kaynaklar). İslam hukuku araştırmalarında kullanılan bilgi kaynakları (fıkıh ve fetva kitapları, kanunlar, İslâm hukuku sicilleri vb). İslam hukuk tarihi (Hz. Peygamber, Sahabe, Tabiîn ve müctehid imamlar dönemi, mezhep kavramı ve İslam hukuk mezhepleri) İslam hukukunun genel prensipleri

Önerilen Kaynaklar: Belirtilen ana kaynakların yanı sıra her konu için yardımcı kaynak önerilecektir. Ahmet Yaman, Halit Çalış, İslâm Hukukuna Giriş, İFAV Yayınları; Abdülkerim Zeydan, Çev. Ali Şafak, İslâm Hukukuna Giriş, Kayıhan Yayınları; Prof.Dr. Hayreddin Karaman, Başlangıçtan Zamanımıza Kadar İslam Hukuk Tarihi, İz Yayıncılık; Osman Keskiöğlu, Fıkıh Tarihi ve İslâm Hukuku, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları; Muhsin Koçak, Nihat Dalgın, Osman Şahin, İslâm Hukuku, Ensar Yayınları.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
3	İİF237	İSLAM HUKUKUNA GİRİŞ	2+0	2	3

1.1.1.1. Fıkıh Okulları

Fıkıh görüş ayrılıklarının sebepleri ve mezheplerinin ortaya çıkışı. Mezhepleri taklit. Fıkıh Mezhepleri; Hanefî, Mâlikî, Şâfiî, Hanbelî, Zeydî, Caferî ve Zahirî Mezheplerinin imamları, metotları, temel kaynakları ve bazı görüşleri.

Önerilen Kaynaklar: Belirtilen ana kaynakların yanı sıra her konu için yardımcı kaynak önerilecektir. Ali Bakkal, İslâm Fıkıh Mezhepleri, Rağbet Yayınları; Muhammed Ebû Zehra, Mezhepler Tarihi; TDV İslâm Ansiklopedisi, “Mezhep”, “Ebû Hanife”, “Malik b. Enes”, “Şâfiî”, “Ahmed b. Hanbel”, “Dâvûd ez-Zahirî”, “Zeyd b. Ali”, “Cafer es-Sâdık”, “Hanefî Mezhebi”, “Malikî Mezhebi”, “Şâfiî Mezhebi”, “Hanbelî Mezhebi”, “Zahiri Mezhebi”, “Caferiyye”, “Zahiriyye”, “Zeydiyye” maddeleri.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
4	İİF246	FIKIH OKULLARI	2+0	2	3

1.1.1.2. Mukayeseli İslâm Hukuku

İslâm Hukuku ve beşeri hukukun kaynakları. Tabi hukuk. Mukayeseli hukuk ve mukayeseli İslâm hukuku. Kamu hukuku-özel hukuk ayrımı. İcra iflas hukuku, şahıs hukuku, aile hukuku, miras hukuku, eşya hukuku ve borçlar hukukundan mukayeseli hukuk örnekleri.

Önerilen Kaynaklar: Belirtilen ana kaynakların yanı sıra her konu için yardımcı kaynak önerilecektir. Hayrettin Karaman, Mukayeseli İslam Hukuku; Ergün Özsunay, Karşılaştırmalı Hukuka Giriş; Ebû Zeyd ed-Debûsi, Mukayeseli İslâm Hukuk Düşüncesinin Temellendirilmesi, Ankara Okulu Yayınları.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
4	İİF244	MUKAYESELİ İSLAM HUKUKU	2+0	2	3

1.1.1.3. İslâm Hukuk Metodolojisinde İctihad Düşüncesi

İctihadın anlam ve kapsamı. İctihadın zorunluluğu. Hz. Peygamber, sahabe, tabiun ve müçtehit imamlar döneminde içtihat. Dört imamın içtihat usulleri. İctihat ehliyeti, içtihadın tecezzisi, içtihadın imkanı. Müçtehit ve çeşitleri. Taklit; taklidin caiz olması, tek mezhebe bağlılık, telifik.

Önerilen Kaynaklar: Belirtilen ana kaynakların yanı sıra her konu için yardımcı kaynak önerilecektir. Hayrettin Karaman, İslâm Hukukunda İctihad; Ahmet Yaman, Makâsıd ve İctihad, Rağbet Yayınları; Faruk Beşer, Bilgi, Fıkıh ve İctihad, Nun Yayıncılık; İbn Teymiyye, Abdullah b. Abdulazim, Şah Veliyyullah, Senhûrî, Hazırlayan: Hayrettin Karaman, İctihad, Taklid ve Telifik Üzerine Dört Risale, İz Yayınları; TDV İslâm Ansiklopedisi, “İctihad”, “Taklid”, “Telifik” maddeleri.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
5	İİF341	İSLAM HUKUK METODOLOJİSİNDE İÇTİHAD	2+0	2	3

1.1.1.4. Klasik Fıkıh Metinleri

Kudurî'nin Muhtasar, Mevsîlî'nin el-İhtiyar fî Ta'lîlî'l-Muhtâr, Merginânî'nin Hidaye, Kâsânî'nin Bedâi'u's-Sanâî fî Tertibi'ş-Şerâi, İbn Hümâm'ın Fethu'l-Kadîr, İbn Abidîn'in Hâşiyetü Reddî'l-Muhtâr, Nevevî Minhâc, Şirbînî'nin Muğni'l-Muhtâc, İbn Rüşd'ün Bidâyetü'l-Müctehid Nihâyetü'l-Muktesid, İbn Kudâme'nin Muğnî, İbn Hazm'ın Muhallâ adlı eserlerinden metinler seçilerek okunacaktır.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
5	İİF343	KLASİK FIKIH METİNLERİ	2+0	2	3

1.1.1.5. İslâm Hukukunun Genel İlkeleri

Genel ilkelerin fıkhıdaki yeri, önemi ve gelişim süreci. Genel ilke ile külli kaide ve fıkıh nazariyesi ilişkisi. Genel ilkelerin mahiyeti, tasnifi ve hukukî değeri. Genel ilkeleri konu alan temel kaynaklar. İbadetlerle ilgili genel ilkeler. Mecelle bağlamında genel ilkeler.

Önerilen Kaynaklar: Belirtilen ana kaynakların yanı sıra her konu için yardımcı kaynak önerilecektir. Mecelle; Mustafa Baktır, İslâm Hukukunda Külli Kaideler; Ahmed Ziya Efendi, İslam Hukukunun Genel İlkeleri; Ekrem Buğra Ekinci, Mecelle'nin Küllî Kaideleri (İslâm Hukuku'nun Umûmî Prensipleri) Mustafa Yıldırım, Mecellenin Küllî Kaideleri, Necmettin Kızılkaya, Hanefî Mezhebi Bağlamında İslâm Hukukunda Küllî Kaideler; İbn Nüceym, el-Eşbâh Ve'n-Nezâir; Ahmet ez-Zerkâ Şerhu Kavâ'idî'l-Fıkhıyye.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
6	İİF342	İSLAM HUKUKUNUN GENEL İLKELERİ	2+0	2	3

1.1.1.6. Fıkıh Usulü Metinleri

Kerhî'nin Risâle, Debusî'nin Tesisü'n-Nazar, İmâm Şâfiî'nin Risale, el-Fusûl fi'l-Usûl, Amidî'nin el-İhkâm fi Usûli'l-Ahkâm, Şatıbî'nin Muvafakât, Senhûrî'nin Felsefetü't-Teşrî'i'l-İslâmî, Karafî'nin el-Furûk, Mustafa Şelebî'nin Ta'lîlu'l-Ahkâm, Hallâf'ın İlmü Usûli'l-Fıkh, Cessâs'ın adli eserlerinden metinler seçilerek okunacaktır.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
6	İİF340	FIKIH USULU METİNLERİ	2+0	2	3

1.1.1.7. İslâm Hukukunda Kadınlara Yönelik Hükümler

Kadınların özel halleri: Adetli kadının oruç tutması, hac etmesi. Kadınların yönetim ve iş hayatında yer alması, şahitliği, mirası. Estetik ameliyat ve müdahaleler. Rahim nakli. Taşıyıcı annelik. Doğum kontrolü ve kürtaj. Süt bankası. Kadınların makyaj yapması.

Önerilen Kaynaklar: Belirtilen ana kaynakların yanı sıra her konu için yardımcı kaynak önerilecektir. Diyanet İşleri Başkanlığınca düzenlenen "Güncel Dini Meseleler İstişâre Toplantısı I-VI" kitapları; Mecmau'l-Fıkhî'l-İslâmî Dergileri; İlgili konularda makaleler önerilecektir.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
7	İİF453	İSLAM HUKUKUNDA KADINLARA YÖNELİK HÜKÜMLER	2+0	2	3

1.1.1.8. İslâm İktisadı

İktisadın tanımı, önemi ve hedefi. Servet ve sermaye. Üretimin unsurları, üretim ve tüketim. Emek ve karşılığı. Ev ekonomisi ve idaresi. İktisadî hayatı yönlendirme; iddihar, ihtikar, narh ve kar miktarı, fiyatlara dolaylı müdahale. Gelir dağılımı.

Önerilen Kaynaklar: Belirtilen ana kaynakların yanı sıra her konu için yardımcı kaynak önerilecektir. Celal Yeniçeri, İslâm İktisadının Esasları, Şamil Yayınları; Ahmet Tabakoğlu, İslâm İktisadına Giriş, Dergah Yayınları; Cengiz Kallek, İslâm İktisat Düşüncesi Tarihi, Klasik Yayınlar.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
7	İİF455	İSLAM İKTİSADI	2+0	2	3

1.1.1.9. Günümüz Fıkıh Problemleri

İbadetlerle ilgili problemler: Bazı namaz vakitlerinin oluşmadığı veya geç olduğu bölgelerde namaz, oruçlunun tedavisi, hac kurbanları, uçakla kıtalar arası yolculuk edenlerin namaz ve orucu ile ihrama girmesi... Tıbbî problemler: Organ ve doku nakli, genetik çalışmalar ve

klonlama, oruçlunun tedavisi, cinsiyet değişimi, estetik ameliyat, doğum kontrolü, kürtaj, haram kılınan Őeylerin tedavide kullanılması... Ekonomik problemler: Faiz, borsa ve finans işlemleri, finansal kiralama, altın, elektronik alışveriş... Helaller-Haramlar: GDO'lu ürünler, gıda katkı maddeleri... Çağımızda ortaya çıkan akitler, ürünler ve diğer yeni konuların dini hükümleri.

Önerilen Kaynaklar: Belirtilen ana kaynakların yanı sıra her konu için yardımcı kaynak önerilecektir. Diyanet İşleri Başkanlığıınca düzenlenen "Güncel Dini Meseleler İstişâre Toplantısı I-VI" kitapları; Mecmau'l-Fıkhî'l-İslâmî Dergileri; İlgili konularda makaleler önerilecektir.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
8	İİF442	GÜNÜMÜZ FIKIH PROBLEMLERİ (<i>Comtemporary Problems In Islamic Law</i>)	2+0	2	3

1.1.1.10. Miras Hukuku

İslâm Miras Hukuku: Pay sahibi olanlar, asabe olanlar (pay sahipleri aldıktan sonra kalan malı alan mirasçılar). Mirasın paydasının eşitlenmesi (red ve avliye). Mirasçısı bulunmayan kimsenin bıraktığı malın durumu.

Önerilen Kaynaklar: Belirtilen ana kaynakların yanı sıra her konu için yardımcı kaynak önerilecektir. Hamza Aktan, Mukayeseli İslâm Miras Hukuku, Ali Himmet Berki, İslâm Hukukunda Ferâiz ve İntikal; Ali Haydar Efendi, Çev. Orhan Çeker, Teshîlü'l-Ferâiz (İslam Miras Hukuku); Seyyid Şerif Cürcânî, Şerhu Siraciyye; Muhsin Koçak, Nihat Dalğın, Osman Şahin, İslâm Hukuku, Ensar Yayınları.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
8	İİF444	MİRAS HUKUKU	2+0	2	3

1.2. TEFSİR ANABİLİM DALI

1.2.1. ZORUNLU DERSLER

1.2.1.1. Kur'an Okuma ve Tecvid I

Ezber Alınacak Yerler: Kısa Duâlar, Nas ve Fil sureleri arasındaki sureler, Ayetü'l-Kürsi, Amenerrasülû ve Hüvallahüllezi âyetleri. Yüzünden Okunacak Yerler: 1. Cüz ilk 10 sayfası. Tecvid : Tecvid İlmi, Konusu, Gayesi, Hükümü ve Meseleleri; Harfler ve Mahreçleri.

Önerilen Kaynaklar: Kavlüssedid fi ilmittecvîd: Mehmet Zihni Efendi, Kur'an Okuma Esasları: Prof. Dr. Abdurrahman Çetin, Kur'an-ı Kerim'in Faziletleri ve Okunma Kaideleri: Prof. Dr. İsmail Karaçam, Ana Hatlarıyla Kur'an Tecvidi: Rahim Tuğral, Tecvid-ül Kur'an: Dr. Tayyar Allıkulaç, Kıraat ve Tecvid İstılahları: Yrd. Doç. Dr. Nihat Temel, Tecvid Risaleleri 2 Cilt: Asitane Yayınları, Tecvid İlmi: Celaleddin Karakılıç, Nihâyetü-Kavli-Müfîd fî İlmi-tecvîd: Muhammed Mekkî, n. (1970): Mısır: matbaatü Mustafa el-bâbî el-halebî ve evlâdihi.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
1	İİF101	KUR'AN OKUMA VE TECVİD -I (Reading Quran and Tajweed -I)	4+0	4	5

1.2.1.2. Kur'an Okuma ve Tecvid II

Ezber Alınacak Yerler: Duha ve Asr suresi arasındaki sureler. Yüzünden Okunacak Yerler: 1. Cüz son 10 sayfası. Tecvid : Harfler ve sıfatları, harekeler ve çeşitleri, medd bahsi.

Önerilen Kaynaklar: Kavlüssedid fi ilmittecvîd: Mehmet Zihni Efendi, Kur'an Okuma Esasları: Prof. Dr. Abdurrahman Çetin, Kur'an-ı Kerim'in Faziletleri ve Okunma Kaideleri: Prof. Dr. İsmail Karaçam, Ana Hatlarıyla Kur'an Tecvidi: Rahim Tuğral, Tecvid-ül Kur'an: Dr. Tayyar Allıkulaç, Kıraat ve Tecvid İstılahları: Yrd. Doç. Dr. Nihat Temel, Tecvid Risaleleri 2 Cilt: Asitane Yayınları, Tecvid İlmi: Celaleddin Karakılıç, Nihâyetü-Kavli-Müfîd fî İlmi-tecvîd: Muhammed Mekkî, n. (1970): Mısır: matbaatü Mustafa el-bâbî el-halebî ve evlâdihi.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
2	İİF102	KUR'AN OKUMA VE TECVİD -II (Reading Quran and Tajweed -II)	4+0	4	5

1.2.1.3. Kur'an Okuma ve Tecvid III

Ezber Alınacak Yerler: Bakara suresi ilk 5 ayeti, Yasin suresi ve Mülk suresi. Yüzünden Okunacak Yerler: 2. Cüz ilk 10 sayfası. Tecvid : Tenvin ve nun-i sakinin halleri, İdğam bahsi.

Önerilen Kaynaklar: Kavlüssedid fi ilmittecvîd: Mehmet Zihni Efendi, Kur'an Okuma Esasları: Prof. Dr. Abdurrahman Çetin, Kur'an-ı Kerim'in Faziletleri ve Okunma Kaideleri: Prof. Dr. İsmail Karaçam, Ana Hatlarıyla Kur'an Tecvidi: Rahim Tuğral, Tecvid-ül Kur'an: Dr. Tayyar Allıkulaç, Kıraat ve Tecvid İstılahları: Yrd. Doç. Dr. Nihat Temel, Tecvid Risaleleri 2 Cilt: Asitane Yayınları, Tecvid İlmi: Celaleddin Karakılıç, Nihâyetü-Kavli-Müfîd fî İlmi-tecvîd: Muhammed Mekkî, n. (1970): Mısır: matbaatü Mustafa el-bâbî el-halebî ve evlâdihi.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
3	İİF201	KUR'AN OKUMA VE TECVİD -III (Reading Quran and Tajweed -III)	2+0	2	3

1.2.1.4. Kur'an Okuma ve Tecvid IV

Ezber Alınacak Yerler: Feth , Rahman ve Cuma sureleri. Yüzünden Okunacak Yerler: 2. Cüz son 10 sayfası. Tecvid : Ra'nın Hükümleri, Lafzatullah ve Zamirin Hükümleri.

Önerilen Kaynaklar: Kavlüssedid fi ilmittecvîd: Mehmet Zihni Efendi, Kur'an Okuma Esasları: Prof. Dr. Abdurrahman Çetin, Kur'an-ı Kerim'in Faziletleri ve Okunma Kaideleri: Prof. Dr. İsmail Karaçam, Ana Hatlarıyla Kur'an Tecvidi: Rahim Tuğral, Tecvid-ül Kur'an: Dr.Tayyar Allıkulaç, Kıraat ve Tecvid İstılahları: Yrd.Doç. Dr. Nihat Temel, Tecvid Risaleleri 2 Cilt: Asitane Yayınları, Tecvid İlmi: Celaleddin Karakılıç, Nihâyetü-Kavli-Müfîd fî İlmi-tecvîd: Muhammed Mekkî, n. (1970): Mısır: matbaatü Mustafa el-bâbî el-halebî ve evlâdihi.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
4	İİF202	KUR'AN OKUMA VE TECVİD -IV (Reading Quran and Tajweed -IV)	2+0	2	3

1.2.1.5. Kur'an Okuma ve Tecvid V

Ezber Alınacak Yerler: Fecr-Leyl arası sureler. Yüzünden Okunacak Yerler: 3. Cüz ilk 10 sayfası. Tecvid : Vakf ve İbtida , Sekte Bahsi.

Önerilen Kaynaklar: Kavlüssedid fi ilmittecvîd: Mehmet Zihni Efendi, Kur'an Okuma Esasları: Prof. Dr. Abdurrahman Çetin, Kur'an-ı Kerim'in Faziletleri ve Okunma Kaideleri: Prof. Dr. İsmail Karaçam, Ana Hatlarıyla Kur'an Tecvidi: Rahim Tuğral, Tecvid-ül Kur'an: Dr.Tayyar Allıkulaç, Kıraat ve Tecvid İstılahları: Yrd.Doç. Dr. Nihat Temel, Tecvid Risaleleri 2 Cilt: Asitane Yayınları, Tecvid İlmi: Celaleddin Karakılıç, Nihâyetü-Kavli-Müfîd fî İlmi-tecvîd: Muhammed Mekkî, n. (1970): Mısır: matbaatü Mustafa el-bâbî el-halebî ve evlâdihi.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
5	İİF301	KUR'AN OKUMA VE TECVİD -V (Reading Quran and Tajweed V)	2+0	2	3

1.2.1.6. Kur'an Okuma ve Tecvid VI

Ezber Alınacak Yerler: Gaşiye- Buruc arası sureler. Yüzünden Okunacak Yerler: 3. Cüz son 10 sayfası. Tecvid : İstiâze-Besmele vecihleri, Tekbir, Tehlil bahsi.

Önerilen Kaynaklar: Kavlüssedid fi ilmittecvîd: Mehmet Zihni Efendi, Kur'an Okuma Esasları: Prof. Dr. Abdurrahman Çetin, Kur'an-ı Kerim'in Faziletleri ve Okunma Kaideleri: Prof. Dr. İsmail Karaçam, Ana Hatlarıyla Kur'an Tecvidi: Rahim Tuğral, Tecvid-ül Kur'an: Dr.Tayyar Allıkulaç, Kıraat ve Tecvid İstılahları: Yrd.Doç. Dr. Nihat Temel, Tecvid Risaleleri 2 Cilt: Asitane Yayınları, Tecvid İlmi: Celaleddin Karakılıç, Nihâyetü-Kavli-Müfîd fî İlmi-tecvîd: Muhammed Mekkî, n. (1970): Mısır: matbaatü Mustafa el-bâbî el-halebî ve evlâdihi.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
6	İİF302	KUR'AN OKUMA VE TECVİD -VI (Reading Quran and Tajweed VI)	2+0	2	3

1.2.1.7. Kur'an Okuma ve Tecvid VII

Ezber Alınacak Yerler: İnşıkak- Mutaffifin-Tekvir sureleri. Yüzünden Okunacak Yerler: 4. Cüz ilk 10 sayfası. Tecvid: Kıraat ve Kıraat İmamları.

Önerilen Kaynaklar: Kavlüssedid fi ilmittecvîd: Mehmet Zihni Efendi, Kur'an Okuma Esasları: Prof. Dr. Abdurrahman Çetin, Kur'an-ı Kerim'in Faziletleri ve Okunma Kaideleri: Prof. Dr. İsmail Karaçam, Ana Hatlarıyla Kur'an Tecvidi: Rahim Tuğral, Tecvid-ül Kur'an: Dr.Tayyar Allıkulaç, Kıraat ve Tecvid İstılahları: Yrd.Doç. Dr. Nihat Temel, Tecvid Risaleleri 2 Cilt: Asitane Yayınları, Tecvid İlmi: Celaleddin Karakılıç, Nihâyetü-Kavli-Müfîd fî İlmi-tecvîd: Muhammed Mekkî, n. (1970): Mısır: matbaatü Mustafa el-bâbî el-halebî ve evlâdihi.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
7	İİF401	KUR'AN OKUMA VE TECVİD -VII (Reading Quran and Tajweed VII)	2+0	2	3

1.2.1.8. Kur'an Okuma ve Tecvid VIII

Ezber Alınacak Yerler: Abese-Naziât- Nebe Sureleri. Yüzünden Okunacak Yerler: 4. Cüz son 10 sayfa. Tecvid : Kıraat İmamlarının Okuma Usullerinden Örnekler.

Önerilen Kaynaklar: Kavlüssedid fi ilmittecvîd: Mehmet Zihni Efendi, Kur'an Okuma Esasları: Prof. Dr. Abdurrahman Çetin, Kur'an-ı Kerim'in Faziletleri ve Okunma Kaideleri: Prof. Dr. İsmail Karaçam, Ana Hatlarıyla Kur'an Tecvidi: Rahim Tuğral, Tecvid-ül Kur'an: Dr. Tayyar Allıkulaç, Kıraat ve Tecvid İstılahları: Yrd.Doç. Dr. Nihat Temel, Tecvid Risaleleri 2 Cilt: Asitane Yayınları, Tecvid İlmi: Celaleddin Karakılıç, Nihâyetü-Kavli-Müfîd fî İlmi-tecvîd: Muhammed Mekkî, n. (1970): Mısır: matbaatü Mustafa el-bâbî el-halebî ve evlâdihi.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
8	İİF402	KUR'AN OKUMA VE TECVİD -VIII (Reading Quran and Tajweed VIII)	2+0	2	3

1.2.1.9. Kur'an İlimleri ve Tefsir Usûlü – I

Kur'an tarihi, tefsir usulü ve tefsir tarihi kavramlarına, konularına ve kaynaklarına giriş. Vahyin mahiyeti, biçimleri; allah (c.c.), cebrail (a.s.), peygamberler ve diğer insanlarla ilişkisi. Kur'an'ın manası, tanımı, nüzûlü, isimleri, bölümleri. Kur'an'ın yazıya geçirilmesi, derlenmesi, çoğaltılması, harekelenmesi, noktalanması, okunuşu ve yedi harf meselesi. Tefsir usulü: tefsir, tevîl, terceme ve meal kavramları; ulûmu'l-kur'ân kavramı ve tefsir usulü ile ilişkisi.

Önerilen Kaynaklar: J.M.S. Baljon, Kur'an Yorumunda Çağdaş Yönelimler, çev. Ş. Ali Düzgün, Ankara 1994; İsmail Cerrahoğlu, Tefsir Tarihi, Ankara 1998; İsmail Cerrahoğlu, Tefsir Usulü; Osman Keskiöğlü, Kur'an Tarihi, İstanbul 1998; Muhsin Demirci Tefsir usulü ve tarihi, İstanbul 1998; Suat Yıldırım, Kur'an İlimlerine Giriş, İstanbul 1983; S. Sâlih, Mebâhis fî Ulûmi'l-Kur'an, Dersaâdet, İstanbul ts. C. Suyûtî, el-İtkân fî Ulûmil-Kurân, Mektebetü Dâri't-türâs, Kahire 1985; M. Zerkânî, Menâhilul-İrfân fî Ulûmi'l-Kur'ân, Dâru İhyâi't-türâsi'l-Arabî, Kahire ts.; M. Kattân, Mebâhis fî Ulûmi'l-Kur'an, Müessesetü'r-risâle, Beyrut 1981.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
1	İİF107	KUR'AN İLİMLERİ VE TEFSİR USULÜ -I (Quran Sciences and Procedure of Exegesis -I)	2+0	2	3

1.2.1.10. Kur'an İlimleri ve Tefsir Usûlü – II

Nüzûl sebepleri, nâsîh-mensûh, muhkem-müteşâbih, mukattaa harfleri, kur'an'ın i'cazı, garîbu'l-kur'an, kur'ân'ın üslubu. Kur'ân'da yeminler, müşkilü'l-kur'ân, mübhemâtü'l-kur'ân, kur'an'da tekrarlar, meseller, hakikat ve mecaz, vücûh ve nezâir, kur'an kıssaları, ayet ve sûreler arası münasebet. Tefsir tarihi: Hz. Peygamber'in (s.a.v.) Kur'an'ı tefsiri, sahabe ve tabiün döneminde tefsir, tefsirin tedvini, nakil ve içtihad açısından tefsir: rivayet ve dirayet tefsiri; örnekleri. Niteliklerine göre tefsir: mezhebî tefsir; ilmî tefsir; işârî tefsir; içtimaî-edebî tefsir; fikhî tefsir; modernist tefsir; örnekleri

Önerilen Kaynaklar: J.M.S. Baljon, Kur'an Yorumunda Çağdaş Yönelimler, çev. Ş. Ali Düzgün, Ankara 1994; İsmail Cerrahoğlu, Tefsir Tarihi, Ankara 1998; İsmail Cerrahoğlu, Tefsir Usulü; Osman Keskiöğlü, Kur'an Tarihi, İstanbul 1998; Muhsin Demirci Tefsir usulü ve tarihi, İstanbul 1998; Suat Yıldırım, Kur'an İlimlerine Giriş, İstanbul 1983; S. Sâlih, Mebâhis fî Ulûmi'l-Kur'an, Dersaâdet, İstanbul ts. C. Suyûtî, el-İtkân fî Ulûmil-Kurân, Mektebetü Dâri't-türâs, Kahire 1985; M. Zerkânî, Menâhilul-İrfân fî Ulûmi'l-Kur'ân, Dâru İhyâi't-türâsi'l-Arabî, Kahire ts.; M. Kattân, Mebâhis fî Ulûmi'l-Kur'an, Müessesetü'r-risâle, Beyrut 1981.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
2	İİF108	KUR'AN İLİMLERİ VE TEFSİR USULÜ -II (Quran Sciences and Procedure of Exegesis -II)	2+0	2	3

1.2.1.11. Tefsir I

Tefsir metotlarından kısaca bahsedip takip edilecek metot ve dersin kaynakları hakkında gerekli bilgilendirme yapıldıktan sonra Fâtiha, İnşirah ,Tîn, Zilzâl, Âdiyât, Kâria, Tekâsür, Asr, Nasr, Mesed ve İhlas Sureleri tefsiri.

Önerilen Kaynaklar: İbn Kesir, Tefsiru'l-Kur'ani'l-Azim; Ebu Abdillâh el-Kurtubi, El-Cami li Ahkami'l-Kur'an; Fahreddin er-Râzî, Mefâtîhu'l-Ğayb; İmam Ebu Mansur el-Matürîdi, Te'vilâtü'l-Kur'ân;. Muhammed Zemahşeri, el-Keşşâf an Hakaikü Ğavamizi't - Tenzil ve Uyuni'l - Ekavil fi Vücuhi't - Te'vîl; Muhammed Ali Sabuni, Safvetüt - Tefasir; Elmalılı Muhammed Hamdi Yazır, Hak Dini Kur'an Dili; Vehbe ez-Zuhaylî, et-Tefsîru'l-Münîr; Celâl el-Mahallî ve Celâl es-Suyûtî, Celâleyn Tefsiri.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
3	İİF205	TEFSİR -I (Exegesis -I)	2+0	2	3

1.2.1.12. Tefsir II

Duhân, Hucurât, Mülk ve Nebe' Surelerinin tefsiri.

Önerilen Kaynaklar: İbn Kesir, Tefsiru'l-Kur'ani'l-Azim; Ebu Abdillâh el-Kurtubi, El-Cami li Ahkami'l-Kur'an; Fahreddin er-Râzî, Mefâtîhu'l-Ğayb; İmam Ebu Mansur el-Matürîdi, Te'vilâtü'l-Kur'ân;. Muhammed Zemahşeri, el-Keşşâf an Hakaikü Ğavamizi't - Tenzil ve Uyuni'l - Ekavil fi Vücuhi't - Te'vîl; Muhammed Ali Sabuni, Safvetüt - Tefasir; Elmalılı Muhammed Hamdi Yazır, Hak Dini Kur'an Dili; Vehbe ez-Zuhaylî, et-Tefsîru'l-Münîr; Celâl el-Mahallî ve Celâl es-Suyûtî, Celâleyn Tefsiri.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
4	İİF206	TEFSİR -II (Exegesis -II)	2+0	2	3

1.2.1.13. Tefsir III

Reşid Rıza, Tefsîrul-Kurânil-Hakîm; Tahir b. Aşur, et-Tahrir vet-Tenvîr; Seyyid Kutub, Fî Zilalil-Kuran; Mevdudi, Tefhimul-Kuran; Zuhayli, et-Tefsîrul-Münîr; Sabuni, Safvetüt-Tefâsir; Süleyman Ateş, Yüce Kur'ân'ın Çağdaş Tefsîri; Elmalılı Hamdi Yazır, Hak Dini Kur'an Dili ve DİB (Heyet) Kur'an Yolu Tefsirlerinden bazı bölümler.

Önerilen Kaynaklar: Reşid Rıza, Tefsîrul-Kurânil-Hakîm; Tahir b. Aşur, et-Tahrir vet-Tenvîr; Seyyid Kutub, Fî Zilalil-Kuran; Mevdudi, Tefhimul-Kuran; Zuhayli, et-Tefsîrul-Münîr; Sabuni, Safvetüt-Tefâsir; Süleyman Ateş, Yüce Kur'ân'ın Çağdaş Tefsîri; Elmalılı Hamdi Yazır, Hak Dini Kur'an Dili ve DİB (Heyet) Kur'an Yolu.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
5	İİF305	TEFSİR -III (Exegesis III)	2+0	2	3

SEÇMELİ DERSLER

1.2.1.1. Kur'an Tarihi

Kur'an'ın Nüzülü, Kur'an'ın Tesbiti, Kur'an'ın Derlenmesi, Kur'an'ın Çoğaltılması, Kur'an'ın tertibi, Kur'an'a Nokta ve Hareke Konulması, Yedi Harf ve Kıraat , Halku'l-Kur'an, Kur'an'ın tercüme Meselesi, Kur'an'da Tahrif İddiası, Kur'an ve Tarihselcilik

Önerilen Kaynaklar: İsmail Cerrahoğlu, Tefsir Usûlü, Ankara 1998; İbrahim Çelik, Örnekleriyle Tefsir Tarihi ve Usûlü, Bursa 2000; 3. Muhsin Demirci, Kur'an Tarihi, İstanbul 2001; İsmail Cerrahoğlu, Tefsir Tarihi, I-II, Ankara 1988; es-Suyûtî, Celâluddîn Abdurrahman, el-İtkân fî Ulûmi'l-Kur'ân, I-II, İstanbul 1987; Çetin, Abdurrahman, Yedi Harf ve Kıraatlar, İstanbul 2010; Muhammed Hamîdullah, Kur'an Tarihi.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
4	İİF260	KUR'AN TARİHİ (History of Quran)	2+0	2	3

1.2.1.2. Güzel Kur'an Okuma Teknikleri

Yüzünden okuma (20. cüz), Naziat Sûresi'nin ezberlenmesi. Harfler; mahreç ve sıfatları, Yüzünden okuma (21. cüz). Tecvit konularının tekrarı, Abese Sûresi'nin ezberlenmesi, Kıraat ilmi; tanımı, konusu, gayesi ve faydası, Kıraat ilmine ait bazı ıstılahlar: Hulf, ibdâl, imâle, infirad, indirâc, iskân. Zümer Sûresi'nin 53-58. âyetlerinin ezberlenmesi, Yüzünden okuma (22. cüz). Kıraat ilmine ait bazı ıstılahlar: İskat, nakil, sekte, sıla, tağlîz ve terkîk. Necm Sûresi'nin ezberlenmesi. Kıraat imamları ve ravileri. Tecvid tahlilleri. Kıraat ilmine dair Kurra tarafından örnek okuyuşlar. Yüzünden okuma (23. cüz). Ayetü'l Kürsi ve Amenerresulu'nun ezberlenmesi ve tahkik tarzında okunması. Haşr Sûresi'nin son dört ayetinin ezberlenmesi ve tahkik tarzında okunması. Bazı ayetlerin kıraat ilmine göre okunuşu. Kısa sûrelerin tertil tarzında tekrarı (Nâs-Duhâ). Tekbir konusu, secde âyetleri ve dudak talimi.

Önerilen Kaynaklar: Dimyâtî, A. M. (2006): İthâfü Fudalâi'l-Beşer bi'l-Kırâati'l-Erbeate Aşer. Beyrut: Alemül-Kütüb, İbn Cezerî, M. M (tsz): en-Neşr fi'l-Kırâati'l-Aşr. Mısır: Matbaatü Mustafa Muhammed, Muhaysin, M. S. (1969): el-Mühezzeb fi'l-Kırâati'l-Aşr ve Tевcîhihâ min Tarîki Tayyibeti'n-Neşr. Kahire: Mektebetü'l-Külliyâti'l-Ezheriyye, Suyûtî, C. (1993), el-İtkân fî Ulûmi'l-Kur'ân. Dimeşk: Dâru'l-Ulûmi'l-İnsâniyye, Tecvid risaleleri 2 cilt: asitane yayınları, Tecvid İlimi: Celaledin Karakılıç.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
4	İİF258	GÜZEL KUR'AN OKUMA TEKNİKLERİ	2+0	2	3

1.2.1.3. Kur'an'ın Ana Konuları

Kur'an'ın tarifi ve tarihiyle ilgili genel bilgiler. Kur'an'ın gayesi. Kur'an'da ulûhiyet. Kur'an'da kâinat. Kur'an'a göre insan. Kur'an'a göre insanın özgürlüğü ve sorumluluğu. Kur'an'da peygamberlik ve peygamberler. Kur'an'da vahiy ve kitaplar. Kur'an'da ibadet. Kur'an'da sistematik ibadetler. Kur'an'da toplumsal düzen. Kur'an'da ahlâk. Kur'an'da âhiret. Âhiret inancının pratik hayattaki sonuçları.

Önerilen Kaynaklar: Demirci, Muhsin, Kur'an'ın Ana Konuları, İstanbul 2008; Elmalı, Abdurrahman, Kur'an'da Ana Konular, Urfa 2004; Ünal, Ali, (1999), Kur'an'da Temel Kavramlar, İstanbul 1999; Ayduz, Davut, Kur'an'a Dair İncelemeler, İstanbul 2001.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
5	İİF361	KUR'AN'IN ANA KONULARI (Major Themes of The Quran)	2+0	2	3

1.2.1.4. Ahkam Ayetleri Tefsiri

Gusül, abdest ve teyemmümle ilgili âyetlerin tefsiri. Namazın farz kılınışı, şekli ve vakitleriyle ilgili âyetlerin tefsiri. Orucun farz kılınışıyla ilgili âyetlerin tefsiri. Zekâtla ilgili âyetlerin tefsiri. Hac ve kurbanla ilgili âyetlerin tefsiri. Evlenme ve boşanmayla ilgili âyetlerin tefsiri. İffet ve zina ile ilgili âyetlerin tefsiri. İçki ve kumarın haram kılınışıyla ilgili âyetlerin tefsiri. Adam öldürmenin cezası/kıyas ile ilgili âyetlerin tefsiri. Hırsızlık ve yol kesmenin haram kılınışıyla ilgili âyetlerin tefsiri. Ticaret hayatının düzenlenmesiyle ilgili âyetlerin tefsiri. Faizin haram kılınışıyla ilgili âyetlerin tefsiri. Savaş ve barışın şartlarıyla ilgili âyetlerin tefsiri. Helâl ve haram yiyeceklerle ilgili âyetlerin tefsiri.

Önerilen Kaynaklar: Cessâs, Ahkâmu'l-Kur'ân; Ebû Bekr İbnü'l-Arabî, Ahkâmu'l-Kur'ân; Muhammed Ali es-Sâbûnî, Ravâiu'l-Beyân Tefsîru Âyâtî'l-Ahkâm.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
4	İİF252	AHKAM AYETLERİ TEFSİRİ	2+0	2	3

1.2.1.5. Kur'an Kıraatları Ve Uygulamaları

Kıraat İlmî ve Önemi, Kıraatlerin Menşei ve Tarihçesi. Kıraatlerin Öğretimi. Kıraatlerin Çeşitleri (Mütevatir, Meşhur, Ahad)-I. Kıraatlerin Çeşitleri (Şâz, Müdrec, Mevzu)-II. Kıraatlerin Faydaları. Kıraat İmamları ve Ravileri, Kıraatlerin Tefsire Etkisi. Mısır Tariki, Ataullah Mesleki'ne Göre Kıraat. Kıraat Örnekleri: Fatiha Sûresi. Kıraat Örnekleri: Bakara 2/1-5. İstanbul Tariki, Sofi Mesleki'ne Göre Kıraat. Kıraat Örnekleri: Bakara 2/255. Kıraat Örnekleri: Bakara 2/285 - 286.

Önerilen Kaynaklar: Abdülfettah Paluvi, Zübdetü'l-İrfan. Abdullah Efendizade, Umdetü'l-Hallan fî İzahı Zübdetü'l-İrfan. Ahmed b. Muhammed b. Ahmed b. Muhammed Abdülgani ed-Dimyati, İthafu Fudalâi'l-Beşer fi'l-Kıraati'l-Erbaate Aşer. Ebü'l-Hayr Şemseddin Muhammed b. Muhammed İbnü'l-Cezeri, en-Neşr fi'l-Kıraati'l-Aşr. Ebü'l-Feth Osman b. Cinni el-Mevsili İbn Cinni, el-Muhtesab: fî Tebyini Vücuhi Şevazi'l-Kıraa ve'l-İzahi anha. Abdüllatif Hatîb, Mu'cemü'l-Kıraat (11 cilt). Karaçam, İsmail, Kıraat İlminin Kur'an Tefsirindeki Yeri ve Mütevatir Kıraatların Yorum Farklılıklarına Etkisi. Ünal, Mehmet, Kur'an'ın Anlaşılmasında Kıraat Farklılıklarının Rolü. Çetin, Abdurrahman, Kıraatların Tefsire Etkisi. Temel, Nihat, Kıraat ve Tecvid İstilahları. Çollak, Fatih, Hafs Rivayetiyle Gelen Muhtelif Vecihler ve Hücetleriyle Asım Kıraatı.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
4	İİF250	KUR'AN KIRAATLARI VE UYGULAMALARI	2+0	2	3

1.2.1.6. Kur'an Tercüme Teknikleri

Tercüme kuramı ve kavramsal çerçeve. Kur'ân'ın edebî icazı bağlamında tercümenin imkânı. Kur'ân tercümesi ve tarihî gelişimi (süreç). Kur'an meâlleri tercüme teknikleri: müteşabih ayetlerin tercümesi, bağlaç, edat ve vakıfların tercümesi, deyimsele ifadelerin tercümesi, hazifli ifadeler, meallerde parantez içi açıklamalar, kelimelerin luğavî anlamlarının doğru tespiti, çokanlamlılık (el-vucûh) ve meallere yansımaları, meallerde türkçenin imkânlarının kullanılması ve mukayeseli meal tahlilleri.

Önerilen Kaynaklar: Ekin, Yunus; Aküzoğlu Hüseyin, Kur'ân Tercüme Teknikleri, Yeni Akademi yay., İstanbul 2012; Akdemir, Salih, Cumhuriyet Dönemi Kur'an Tercümeleri, Ankara 1989; Aydar, Hidayet, Kur'an-ı Kerim'in Tercümesi Meselesi, Kur'an Okulu yayınları, İstanbul 1996; Esed, Muhammed, Kur'an Mesajı, işaret yayınları, İstanbul 1981; Yıldırım Suat, Kur'an-ı hakim ve Açıklamalı Meali, ışık yayınları, İstanbul 2002; Cündioğlu, Dücane, Matbu Türkçe Kur'an Çevirileri ve Yöntem Sorunu, 2. Kuran Sempozyumu, Bilgi vakfı yayınları, Ankara 1996.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
6	İİF332	KUR'AN TERCÜME TEKNİKLERİ	2+0	2	3

1.2.1.7. Kur'an'a Çağdaş Yaklaşımlar

Çağdaşlık ve modernizm kavramlarına giriş. Modernizmin İslam dünyasına girişi ve oryantalizm. Kur'an'a Çağdaş yaklaşımda temel paradigmlar. Kur'an merkezli ve hadislere Eleştirel bakış. İctihad vurgusu İcmayı ve mezhepleri kabul etmeme. Geleneksel birikimin yetersizliği ve israiliyata tepki. Kur'an'ın bütünlüğü Kur'an'ın bilime ve akla vurgusu. Seyyid Ahmed Han ve Hint Alt kıtasında modern Kur'an okumaları. M. Abduh ve Mısır'daki Kuran'a Çağdaş Yaklaşımlar. Mehmet Akif ve Sırat-ı Müstakim/sebilürreşad dergisi. Elmalılı H. Yazır ve Kuran'ın tefsir ve tercüme projesi. Türkiyede çağdaş dönemde yazılan Meal edebiyatı.

Önerilen Kaynaklar: Albayrak, İsmail (2004)Klasik Modernizmde Kur'ana yaklaşımlar, İstanbul 2004; Birışık, Abdülhamit, Hint altkıtası düşünce tefsir ekolleri. İstanbul 2001; Mertoğlu, Suvat, Osmanlıda II meşrutiyet sonrası Modern tefsir anlayışı, Basılmamış doktora tezi, İstanbul 2001. Ersoy , Mehmed Akif, Safahat; Düzdağ M. Ertuğrul; Cündioğlu, Düccane, Bir Kur'ân Şairi,

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
5	İİF347	KUR'AN'A ÇAĞDAŞ YAKLAŞIMLAR (<i>Contemporary Approaches To The Qur'an</i>)	2+0	2	3

1.2.1.8. Kur'an Kıraatinde Makam Uygulamaları

Kur'ân harflerini telaffuz edebilir. Kur'ân-ı Kerim'i yüzünden okuma becerisi kazanır. Vasl ve kurallarını, Kur'an okuma tarzlarını, istiâze ve besmelenin okunuşunu, Tilavette tekbir uygulamasını, Tilavet secdesini, Vakf ve kurallarını kavrar. Bakara Sûresi 153-157. Âyetlerini tahkik tarzında okuyacak şekilde ezberler. Âl-i İmrân Sûresi 144-148. Âyetlerini tahkik tarzında okuyacak şekilde ezberler. İsrâ Sûresi 78-84. Âyetlerini tahkik tarzında okuyacak şekilde ezberler. 7 Enfal Sûresi 29-33. Âyetlerini tahkik tarzında okuyacak şekilde ezberler.

Önerilen Kaynaklar: Prof. Dr. Abdurrahman Çetin, Kur'an Okuma ve Esasları; Prof. Dr. İsmail Karaçam, Kur'an'ın Nüzûlü ve Kıraatı; İsmail Biçer, Kur'an Hatim Seti; Fatih Çollak, Kur'an Hatim Seti.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
5	İİF345	KUR'AN KIRAATİNDE MAKAM UYGULAMALRI	2+0	2	3

1.2.1.9. Tefsir Metinleri

Rivayet, dirayet ve çağdaş tefsire örnek olmak üzere İbn Kesir, Neseî ve Sabuni'nin, tefsirlerinden farklı ayetler; Şî'a ve Mutezile ile Ehl-i Sünnet arasında tartışma konusu olan örnek ayetler Şîi (Tabersî veya Tabatabaî) ve Mutezilî (Kadı Abdülcebbar veya Zemahşerî) tefsirlerinden tenkitli olarak okutulacaktır. Şî'a için örnek ayetler: Al-i İmran 3/56; Nisa 4/24; Maide 5/4-6, 55-56, 67; Şûra 42/23 vb. Mutezile için örnek ayetler: Bakara 2/6, 81; Nisa 4/93; A'raf 7/143.

Önerilen Kaynaklar: İbn Kesir, Tefsiru'l-Kur'ani'l-Azim; en-Neseî, Tefsiru'n-Neseî; Sabuni, Safvetüt-Tefâsir; Tabersi, Mecmeu'l-Beyan fî tefsîri'l-Kur'an ;Zemahşeri, Keşşaf; Razi, Mefatihü'l-Gayb.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
6	İİF334	TEFSİR METİNLERİ (<i>Quranic Exegetical Texts</i>)	2+0	2	3

1.2.1.10. Kıraatların Tefsire Etkisi

Tefsir ve Kıraat İlimlerinin tanımları, Kıraat İhtilafları, Kıraat Farklılıklarının Tefsire Etkisine Bazı Tefsirlerden Örnekler.

Önerilen Kaynaklar: Kıraat İlminin Kur'an Tefsirindeki Yeri ve Mütevatir Kıraatların Yorum Farklılıklarına Etkisi (Prof. Dr. İsmail Karaçam), Kıraatların Tefsîre Etkisi (Prof. Dr. Abdurrahman Çetin).

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
7	İİF463	KİRAATLARIN TEFSİRE ETKİSİ	2+0	2	3

1.2.1.11. Osmanlı Müfessirleri

Osmanlıya kadar Tefsir ilminin gelişimi. Osmanlı'da Tefsir ilminin temel kaynakları. Ebu'l-Leys Semerkandi ve Tefsiri. Molla Fenari ve Fatih tefsiri. Kadı Beyzavi Haşiyeleri. Molla Gürani ve tefsiri. Molla Gürani ve tefsiri. Nahcivani ve Tefsiri. İbn Kemal ve Tefsiri. Ebussuud ve Tefsiri. Bursevi ve Tefsiri. Elmalılı ve Tefsiri.

Önerilen Kaynaklar: Ziya Demir, Osmanlı Müfessirleri; Ömer Nasuhi Bilmen Tefsir Tarihi; İsmail Cerrahoğlu, Tefsir Tarihi.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
7	İİF461	OSMANLI MÜFESSİRLERİ	2+0	2	3

1.2.1.12. Günümüz Tefsir Problemleri

Günümüz tefsir problemlerinin tespiti. Günümüz tefsir problemlerinin ilgili olduğu ayetlerin gözden geçirilmesi. Kur'an'ın anlaşılması problemi ve çözüm önerileri. Kur'an'ın tarihselliği problemi ve çözüm önerileri. Kur'an'da nesih problemi ve çözüm önerileri. Kur'an'ın konulu tefsiri problemi ve çözüm önerileri. Kur'an'ın işari tefsiri problemi ve çözüm önerileri. Kur'an'ın ilmi tefsiri problemi ve çözüm önerileri. Kur'an ve reenkarnasyon. Kur'an ve halifelik.

Önerilen Kaynaklar: Şimşek, Said, Günümüz Tefsir Problemleri, Esra Yayınları, Konya 2007. Cündioğlu, Düccane, Kur'an'ı Anlamanın Anlamı, Tibyan Yayınları, İstanbul 1995. Dereli, M. Vehbi, Kur'an Tefsirinde Yanılgı Sebepleri ve Bunlardan Korunma Yolları, Basılmamış Doktora Tezi, Selçuk Ün. Sos. Bil. Enstitüsü, Konya 2008. Kotan, Şevket, "Kur'an ve Tarihsellik Üzerine", İslami İlimler Dergisi, Yıl: 1, Sayı: 2, Ankara 2006. Arpaguş, Hatice K., "Kur'an Perspektifinden Yaratılış İtibariyle Kadına Bakış", Tarihten Günümüze Kur'an'a Yaklaşımlar, Kur'an ve Tefsir Akademisi Araştırmaları: 2, İstanbul 2010. Seber, Abdülkerim, "Konulu Tefsir Metodunun Teorik ve Pratik Problemlerine Dair Bazı Çözüm Önerileri", DEÜİFD, XXX, İzmir 2009. Dereli, M. Vehbi, "İşârî Tefsirlerin Geçerliliği ve Problemleri Üzerine", XXXIV, İzmir 2011. Kırca, Celal, "İlmi Tefsir Ekolünün Problemleri", Günümüz Din Bilimleri Araştırmaları ve Problemleri Sempozyumu, Samsun 1989. Çetin, Mustafa, "Kur'an Işığında Reenkarnasyon", DEÜİFD, IX, İzmir 1995.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
7	İİF459	GÜNÜMÜZ TEFSİR PROBLEMLERİ (Contemporary Problems of Tafsir)	2+0	2	3

1.2.1.13. Kur'an'ı Ezberleme Usülleri Ve Uygulamaları

Resmü'l-Mushaf'ın tanımı, Resmü'l-Mushaf'ın Tevkîfi Olup Olmaması ve Bununla İlgili Görüşler Resmü'l-Mushaf'ın Özellikleri, Mushaf Yazısındaki Uygulamalar, Resmü'l-Mushaf Bağlamında Tarihi Mushaf, Kur'an'ın Başka harflerle Yazılması Meselesi ve Değerlendirilmesi, Resmü'l-Mushaf İlgili Eserler

Önerilen Kaynaklar: İcazu Resmî Mushaf ve Kıraatihi: İbn-i Cuma.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
8	İİF440	KUR'AN'I EZBERLEME USULLERİ VE UYGULAMALARI RESMÜ'L-MUSHAF	2+0	2	3

1.2.1.14. Kur'an'da Ehl-i Kitap

Ehl-i kitap teriminin lügat, terim anlamları ve kapsamına giren terim ve kelimeler. İslam'dan önceki ilahi kitaplarda Ehl-i kitap terimi ve kapsamı. Kur'an'da Ehl-i Zikr, Ehl-i İlm terimlerinin anlamları ve içerikleri. Mekke Döneminde Ehl-i Kitap ve kapsamı. Ehl-i Kitabın nitelikleri. Ehl-i Kitabın inanç esaslarındaki yanlışlıklar. İslam'ın inanç esasları ile Ehl-i Kitap inanç esaslarının karşılaştırılması. Ehl-i Kitab'ın kitaplarını tahrif etmeleri ve Hz. Muhamed'in geleceği ile ilgili haberleri gizlemeye çalışmaları. Ahiret inancının karşılaştırılması ve cennete kimin gireceği konusu. Hz. Peygamberin geleceğini bütün ilahi din sahiplerinin bilmesi. Ehl-i Kitab'ın dost ve sırdaş edinip edinmeme meselesi. Müslüman ve Ehl-i Kitap din adamlarının konumu. Askari ölçülerde birleşme ve işbirliği. Ehl-i Kitap'ın örf, adet ve geleneklerinden sakınma, ilminden faydalanma.

Önerilen Kaynaklar: Remzi kaya, Kur'an Ehl-i Kitap Ve İslam İstanbul 2011; Fatih Kesler; Kuran-ı Kerimde Yahudiler ve Hristiyanlar; Suat Yıldırım, Mevcut Kaynaklara Göre Hristiyanlık.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
8	İİF438	KUR'AN'DA EHL-İ KİTAP (<i>People of The Book In The Qur'an</i>)	2+0	2	3

1.3. HADİS ANABİLİM DALI

1.3.1. ZORUNLU DERSLER

1.3.1.1. Hadis İlimleri ve Usulü I

Hadis ilimleri; başta hadis kitabete olmak üzere bu ilmin sonraki nesillere aktarımı, usul, rical bilgisi, cerh ve ta'dil, nasih ve mensuh, ilelul hadis, Muhteleful Hadis, Garibul Hadis gibi konuları incelemenin yanı sıra hadise dair telif edilen eserlerin tanıtımı (Hadis Tarihi-Hadis Edebiyatı) gibi alt başlıkları inceleyen bir bilim dalıdır.

Hadis Tarihi de denilen bu derste hadisin tedvini, tasnifi olmak üzere, tasnifin altınçağı ve bu çağda oluşturulan Kütüb-i Sitte olmak üzere, Müsned, Mucem, Müstedrek, Musannef türü hadis kitaplarının içeriği ve yine hadis eserlerine yapılan şerh, talik gibi eserlerin değerlendirilmesi ve günümüze kadar olan tarihi sürecini inceler.

Önerilen Kaynaklar: Bağdadi, Hatip, el-Kifaye fi İlmi'r rivaye, İbnu's-Salah, Mukaddime; Suyuti, Tedribur ravi; İbn Hacer, Nuhbetul Fiker, Koçyiğit Talat, Hadis Usulü, Hadis İstilahları, Hadis Tarihi; İ. Lütfi Çakan, Hadis, Usulü; Tayib Okiç, Bazı Hadis Meseleleri Üzerine Tetkikler.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
1	İİF109	HADİS İLİMLERİ VE USULÜ -I (Hadith Sciences and Procedure -I)	2+0	2	3

1.3.1.2. Hadis İlimleri ve Usulü II

Hadis Usulü veya Mustalahul hadis de denilen bu ilim adı altında sahih, hasen, zayıf, mevzu gibi hadis istilahlarının yanı sıra merfu, müsned, ferd, garib v.b. hadis istilahlarını inceler.

Önerilen Kaynaklar: Bağdadi, Hatip, el-Kifaye fi İlmi'r rivaye, İbnu's-Salah, Mukaddime; Suyuti, Tedribur ravi; İbn Hacer, Nuhbetul Fiker, Koçyiğit Talat, Hadis Usulü, Hadis İstilahları, Hadis Tarihi; İ. Lütfi Çakan, Hadis, Usulü; Tayib Okiç, Bazı Hadis Meseleleri Üzerine Tetkikler.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
2	İİF110	HADİS İLİMLERİ VE USULÜ -II (Hadith Sciences and Procedure -II)	2+0	2	3

1.3.1.3. Hadis I

Hadis alanına dair önemli konulardan Hadis Edebiyatı, Rical Bilgisi ve Tahricu'l-Hadis denilen hadis kitaplarından nasıl faydalanılacağını vermektir.

Önerilen Kaynaklar: İsmail Lütfi Çakan, Hadis Edebiyatı; Ali Özek, Hadis Ricali; Tahhan Mahmud, Hadis Tahrici.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
3	İİF207	HADİS -I (Hadith -I)	2+0	2	3

1.3.1.4. Hadis II

Öğrencinin sağlam bir ahlaki yapıya sahip olabilmesini sağlamak. Başta Buhari ve Müslim olmak üzere Kütüb-i Sitte'den ahlak ve edeb hadisleri okunacak ve şerhlerine bakılacak.

Önerilen Kaynaklar: Önerilen Kaynaklar: Buhari, el-Câmiu's-Sahih; Muslim, el-Câmiu's-Sahih; Ebû Dâvud, es-Sunen; Tirmizi, es-Sunen; Nesei, es-Sunen; İbn Mâce, es-Sunen; Dârimi, es-Sunen; Mâlik b. Enes, el-Muvatta', Ahmed b. Hanbel, el-Musned; Ayni, Umdetu'l-Kari; İbn Hacer, Fethu'l-Bari.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
4	İİF208	HADİS -II (Hadith -II)	2+0	2	3

1.3.1.5. Hadis III

Öğrencilerin farklı konularda gelen hadislerle tanışmalarını sağlamak. Hz. Peygamber'in söz ve fiilleri hakkında özgün metinlerden hadislerin okunması ve anlaşılması konusunda birikim kazandırmaktır. Kütüb-i Tis'a musanniflerinin amaçları da gözetilerek temel hadis kaynaklarında geçen hadislerin usul ve prensipler çerçevesinde doğru ve sağlıklı bir şekilde okunmasını sağlamak ve hadis araştırması yaptırmaktır.

Önerilen Kaynaklar: Buhari, el-Câmiu's-Sahih; Muslim, el-Câmiu's-Sahih; Ebû Dâvud, es-Sunen; Tirmizi, es-Sunen; Nesei, es-Sunen; İbn Mâce, es-Sunen; Dârimi, es-Sunen; Mâlik b. Enes, el-Muvatta', Ahmed b. Hanbel, el-Musned.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
5	İİF307	HADİS -III (Hadith III)	2+0	2	3

1.3.2. SEÇMELİ DERSLER

1.3.2.1. Hadis İliminde Rical ve Metin Tenkidi

Bilindiği gibi hadis; senet ve metin olmak üzere iki kısımdan oluşmaktadır. Özellikle günümüzde hadislerin geçmişte çok sıkı bir değerlendirilmesinin senet tenkidinde yapıldığı gibi olmadığı söylenmektedir.

Özellikle oryantalistler tarafından gündeme getirilen metin tenkidinin yokluğu veya çok azlığı İslam âleminde de bu konu üzerine çalışmalara ağırlık ve hız kazandırmış ve bu hususta güzel çalışmalar yapılmıştır.

Önerilen Kaynaklar: Dere Ali, Oryantalistlerin Hadis'e Yaklaşımı, Ankara, 2006; Doğanay Süleyman, Oryantalistlerin Hadisleri Tarihlendirme Yaklaşımları, Kayseri, 2012; Köktaş Yavuz, Hadislerin Anlaşılmasında Yöntem Tartışmaları, İstanbul, 2012; Polat Selahattin, Metin Tenkidi, İstanbul, 2010; Yücel Ahmet, Oryantalistler ve Hadis, İstanbul, 2013; Dümeyni Misfir, Hadiste Metin Tenkidi Metodları, İstanbul, 1997; Mustafa Ertürk, Hadis Çözümlemeleri, İstanbul 2007; Mustafa Ertürk, Metin Tenkidi, Ankara 2005; Emin Aşıkkutlu, Hadiste Rical Tenkidi, İstanbul 1997.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
8	İİF430	HADİS İLMİNDE RİCAL VE METİN TENKİDİ	2+0	2	3

1.3.2.2. Hadis Tartışmaları

Hadis tartışmaları; münferit olarak herhangi bir hadisin ele alınmasıyla olduğu gibi Mehdi gibi belli konular çerçevesinde de tartışmaların ele alındığı bir dersdir. Her iki durumda da hadisler ağırlı olarak tarihi, siyasi ve benzeri sebeplerle metin ve senet açısından irdelenmekte ve hadisin sıhhati hakkında bir sonuca ulaşmak için ilmi olarak tartışmalar yapılmaktadır. Bu derste yine ağırlıklı olarak metin ve senet tenkiti bağlamında hadisler ele alınıp incelenmekte ve bir sonuca gidilmektedir.

Önerilen Kaynaklar: Köktaş Yavuz, Hadislerin Anlaşılmasında Yöntem Tartışmaları, İstanbul, 2012; Yücel Ahmet, Hadis Usulü Tarihine Giriş, İstanbul, 2004; Yıldırım Ahmet, Tasavvufun Temel Öğretilerinin Hadislerdeki Dayanakları, Ankara, 2000; İbn Hacer, Tehzîbu't-Tehzib, (Mustafa Abdulkadir Ata), Beyrut, 1994; İbn Hibban, K. El-Mecruhin, Halep, 1396; Zehebî, Siyeru Alami'n-Nubela, (Şuayb Arnavud ve Diğerleri), Beyrut, 1990; Polat Selahattin, Metin Tenkidi, İstanbul, 2010; İsmail .L. Çakan, Hadislerde Görülen İhtilaflar ve Çözüm Yolları,

İstanbul, 1996; İbn Kuteybe, Hadis Müdafaası, trc. M.Hayri Kırbaşoğlu, Ankara 1989; Ebu Şehbe, Sünnet Müdafaası, trc. B. Erul, M.E. Özafşar, Ankara 1990.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
8	İİF432	HADİS TARTIŞMALARI	2+0	2	3

1.3.2.3. Günümüz Hadis Problemleri

Günümüzde hadis problemleri; hadisin bizzat delil olup olmamasının yanı sıra, eldeki rivayetlerin metin/iç tenkit yapılarak tekrar değerlendirilip değerlendirilmemesinin konu edinildiği bir derstir.

Önerilen Kaynaklar: Yıldırım Enbiya, Geleneksel Hadis Yorumculuğu, İstanbul, 2001; Yıldırım Enbiya, Hadis Problemleri, İstanbul, 2001; Kırbaşoğlu Hayri, İslam Düşüncesinde Hadis Metodolojisi, Ankara, 2006; Bağcı Musa, İslam'ın Anlaşılmasında Sünnetin Yeri ve Değeri, Kutlu Doğum Sempozyumu, Ankara, 2003; Sezgin Fuat, Buhari'nin Kaynakları, Ankara, 2000; Ayhan Tekineş, Hadisleri Anlama Problemi, İstanbul 2000; İsmet Özel, Kırk Hadis; İ. Lütfi Çakan, Hadislerle Gerçekler, I-III, İstanbul, 1993; Selçuk Coşkun, Hadis Değerlendirmelerinde Bütünlük, Ankara 2003; Muhammed Kutup, Peygamberden İktibaslar, İstanbul 1980; İbrahim Hatipoğlu, Çağdaşlaşma ve Hadis Tartışmaları, İstanbul 2004.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
7	İİF437	GÜNÜMÜZ HADİS PROBLEMLERİ (<i>Contemporary Problems of Hadith</i>)	2+0	2	3

1.3.2.4. Sünneti Anlamada Yöntem

Hadisler ve sünnet yaşanmak için vardır. Ancak bunların anlaşılması ya da nasıl anlaşılması oldukça önem arzeden bir konudur. Hadisleri anlamaya yönelik bir takım metodlar vardır. Bu derste bu konular işlenmektedir.

Önerilen Kaynaklar: Karadavi, Sünneti Anlamada Yöntem, (çev. Bünyamin Erol); Leknevî Abdulhay, Tuhfetu'l-Ahyâr bi İhyâi Sünneti Seyyidi'l-Ebrâr, Beyrut, 1992; Okiç Tayyib, Bazı Hadis Meseleleri Üzerine Tetkikler, İstanbul, 1950; Polat Selahattin, Hadis Araştırmaları, İstanbul, trhs; Kırbaşoğlu Hayri, Alternatif Hadis Metodolojisi, Ankara, 2002; Uğur Mücteba, Hadis Terimleri Sözlüğü, Ankara, trhs; Ebû Gudde Abdulfettah, Selasu Resail fi İlmi Mustalahil Hadis, Beyrut, 1997.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
6	İİF336	SÜNNETİ ANLAMADA YÖNTEM	2+0	2	3

1.3.2.5. Ahkam Hadisleri Yorumları

Ahkam hadisleri fukahanın mezhepleri bağlamında kullandıkları hadislerdir. Bu hadisler dinde bir hükmün dayandığı, temellendirildiği rivayetlerdir. Ahkâm hadisleri dinin ibadet ve muamelat konusunda delil olarak kullanılan hadislerdir. Cami' ve Sünen türü eserlerde bu hadisler "Kitabu'l-Ahkâm" başlığı altında yer alır. Hadis âlimleri hadis şerhlerinde ahkâm konusunda yer alan hadisleri mezheplerinin anlayışı doğrultusunda şerh ettikleri gibi dört mezhebin görüşüne yer veren şerhler de mevcuttur.

Hadis şerhleri hadis edebiyatında yer alan önemli kaynak eserler üzerine rical, lügat, cerh ve tadil, fikhî çıkarsamalar ve benzeri konuları içeren hususlarda açıklık getiren eserlerdir. Burada öğrenciye ahkâm türü rivayetlerin nasıl şerh edildiği ve algılandığı örneklerle anlatılacaktır.

Önerilen Kaynaklar: İbn Hacer, Fethu'l-Barî, Beyrut, 1997; Nevevî, Sahih-i Müslim bi Şerhi'n-Nevevî, Beyrut, 1972; Kastallanî, İrşadu's-Sari li şerhi Sahihî'l-Buhari, Mısır, 1307; Şevkanî, Muhammed b. Ali, Neylul Evtar Şerhu Multekal Ahbar, Beyrut, 1973; Yıldırım Enbiya, Geleneksel Hadis Yorumculuğu, İstanbul, 2001.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
5	İİF349	AHKAM HADİSLERİ VE YORUMLARI	2+0	2	3

1.3.2.6. Hadis Kaynakları Ve Tenkitleri

Her ilim dalının kendisine dayandığı bir takım eserler vardır. Hadis ilminin de bu bağlamda kendisinde istifade ettiği eserler mevcuttur. Bu eserleri cami, sünen, müsned, musannef, müstedrek gibi tasnif edebileceğimiz gibi; sahih, hasen, zayıf, mevzu hadis başlıkları altında da tasnif edebiliriz.

Keza Usul-i Hadis'e dair de birçok kaynak eserler mevcuttur. Bu kaynakları hadis ve usul-i hadis açısından değerleri ve üzerine yapılan şerh, ihtisar ve diğer çalışmalar ve bunları bilimsel tenkitleri yapılacaktır.

Önerilen Kaynaklar: Buhari, Sahih, İstanbul, 1981; Müslim, Sahih, İstanbul, 1981; Tirmizi, Sünen, İstanbul, 1981; Ebu Davud, Sünen, İstanbul, 1981; İbn Mace, Sünen, İstanbul, 1981; Nesai, Sünen, İstanbul, 1981; Darimi, Sünen, İstanbul, 1981; Abdurrezzak, Musannef, Beyrut, 1970-1972; Hakim, el-Müstedrek, Beyrut, 1990; İbn Hacer, Nuhbetu'l-Fiker şerhi, (çev: Talat Koçyiğt), Ankara, 1971; İbnu's-Salah, Mukaddime, (thk: Nureddin İtr), Dimeşk, 1986; Kasimi, Kavaidu't-Tahdis, (nşr. Muhammed Behçet el-Baytar), Beyrut, 2001.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
5	İİF359	HADİS KAYNAKLARI VE TENKİDİ	2+0	2	3

1.3.2.7. Sahabe Biyografisi

İslami bütün bilgi ve değerlerin esasında bulunan ilk nesli değişik yönleriyle tanıtmaktır. İlk İslam toplumunun esasını oluşturan sahabiler, Kur'an'da sahabe, Hz. Peygamber ve sahabe, , Hanım sahabiler, Sahabenin hadis rivayetindeki faaliyetleriyle değişik alanlarda meşhur olan sahabiler tanıtılır.

Önerilen Kaynaklar: Aşık, Nevzat, Sahabe ve Hadis Rivayeti, İzmir, 1981; İbn Sa'd, et-Tabakatu'l-Kübra; İbn Abdi'l-Ber, el-İstiab fi Marifwti'l-Ashab; İbnu'l-Esir, Usdu'l-Ğâbe, İbn Hacer, el-İsabe fi Temyizi's-Sahabe; Okıç, M. T., Bazı Hadis Meseleleri Üzerinde Tetkikler, İstanbul, 1959.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
4	İİF248	SAHABE BİYOGRAFİSİ	2+0	2	3

1.4. KELAM ANABİLİM DALI

1.4.1. ZORUNLU DERSLER

1.4.1.1. İslam İnanç Esasları

İslâm'ın inanç esaslarının Kur'ânî temelleri, akaid ilminin tarihçesi, dinî hayatı etkileyen faktörler ve Allah'a, meleklerle, kitaplara, peygamberlere, ahirete iman olarak belirlenen temel iman esasları. Güncel inanç problemleri ve bunlara yaklaşımlar ele alınarak bilinç oluşturulur.

Önerilen Kaynaklar: Ömer Nesefî, Akaid, Beyrut 2005; İslam İnançının Temelleri ve Akaid, İstanbul 1974; Tahavî, Akidetü't-Tahâviyye, İstanbul 1985; Bekir Topaloğlu, Allah'ın Varlığı; Metin Yurdagür, Âyet ve Hadislerde Esmâ-i Hüsnâ, İstanbul 2006; Salih Sabri Yavuz, İslâm Düşüncesinde Nübüvvet, İnsan yay.; TDV İslâm Ansiklopedisi: "Akıl", II, 238–242; "Allah", ve diğer konu ile ilgili maddeler.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
1	İİF105	İSLAM İNANÇ ESASLARI (<i>Fundamentals Faith of Islam</i>)	2+0	2	3

1.4.1.2. Kelam I

Allah'ın sıfatları (zatî-subutî sıfatlar). Allah'ın sıfatları (fiilî- sıfatları). Allah'ın sıfatları (haberî sıfatlar), kaza ve kader. İnsan iradesi ve hürriyeti, hayır-şer, hidayet-dalalet. Hikmet-illet kavramları.

Önerilen Kaynaklar: Bekir Topaloğlu, Kelâm İlmi - Giriş, s. 19–94;B. Topaloğlu-Y. Ş. Yavuz-İ. Çelebi, İslâm'da İnanç Esasları, İstanbul 1998; Bekir Topaloğlu, Allah'ın Varlığı; Metin Yurdagür, Âyet ve Hadislerde Esmâ-i Hüsnâ, İstanbul 2006; Salih Sabri Yavuz, İslâm Düşüncesinde Nübüvvet, İnsan yay.; TDV İslâm Ansiklopedisi:"Akıl", II, 238–242; "Allah", II, 471–498, "Esmâ-i hüsnâ", XI, 404–418 , "Ahd-i Atîk", I, 494–501; "Ahd-i Cedîd", I, 501–507; "Hârikulâde" XVI, 181–188; "Hatm-i Nübüvvet", XVI, 477–479; "Ayne'l-yakîn", IV, 269–270; "Hakka'l-yakîn", XV, 203–204; "Haber", XIV, 346–349; "Haber-i Vâhid" XIV, 349–355; "Duyu", X, 8–12, "Muhammed", XXX, 446–448; Mucize, XXX, 350–352; "Nübüvvet", XXXIII, 279–292.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
5	İİF311	KELAM -I (<i>Kalam I</i>)	2+0	2	3

1.4.1.3. Kelam II

İnsan eylemlerindeki irade fonksiyonu ve hikmet. Salah-aslah meselesi (insan için en hayırlı olanın yaratılması). Hüsün-kubuh sorunu (iyi ve kötünün aklılığı). Hikmet-illet meselesi, insanın güç yetirilemeyecek şeylerle sorumlu tutulması. Ecel ve rızık.

Önerilen Kaynaklar: Bekir Topaloğlu, Kelâm İlmi - Giriş, s. 19–94;B. Topaloğlu-Y. Ş. Yavuz-İ. Çelebi, İslâm'da İnanç Esasları, İstanbul 1998; Bekir Topaloğlu, Allah'ın Varlığı; Metin Yurdagür, Âyet ve Hadislerde Esmâ-i Hüsnâ, İstanbul 2006; Salih Sabri Yavuz, İslâm Düşüncesinde Nübüvvet, İnsan yay.; TDV İslâm Ansiklopedisi:"Akıl", II, 238–242; "Allah", II, 471–498, "Esmâ-i hüsnâ", XI, 404–418 , "Ahd-i Atîk", I, 494–501; "Ahd-i Cedîd", I, 501–507; "Hârikulâde" XVI, 181–188; "Hatm-i Nübüvvet", XVI, 477–479; "Ayne'l-yakîn", IV, 269–270; "Hakka'l-yakîn", XV, 203–204; "Haber", XIV, 346–349; "Haber-i Vâhid" XIV, 349–355; "Duyu", X, 8–12, "Muhammed", XXX, 446–448; Mucize, XXX, 350–352; "Nübüvvet", XXXIII, 279–292.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
6	İİF312	KELAM -II (<i>Kalam II</i>)	2+0	2	3

1.4.1.4. Kelam III

Nübüvvetin imkanı ve gerekliliği. Peygamberlik ve peygamberlere iman. Peygamberlerin sıfatları ve dereceleri. Mucize, mucize çeşitleri ve olağanüstü haller. Kutsal kitaplara iman, kur'an ve diğer kutsal kitaplar ve özellikleri. Meleklerle iman, melek kavramı, özellikleri ve çeşitleri. şeytan ve cin, özellikleri, fonksiyonları. Ahiret hayatına iman ve ahiretin varlığının ispatı. Ahiret hayatının evreleri kabir hayatı ve özellikleri. Kıyamet alametleri: büyük küçük alametler. Öldükten sonra dirilmenin imkanı, ispatı ve önemi. Haşir ve mahşer, defterlerin dağıtılması, amellerin tartılması. hesap, mizan, havz, sırat, araf ve ehli araf. Cennet ve cehennem varlığı, gereği ve özellikleri.

Önerilen Kaynaklar: Bekir Topaloğlu, Kelâm İlmi - Giriş, s. 19–94; B. Topaloğlu-Y. Ş. Yavuz-İ. Çelebi, İslâm'da İnanç Esasları, İstanbul 1998; Bekir Topaloğlu, Allah'ın Varlığı; Metin Yurdağür, Âyet ve Hadislerde Esmâ-i Hüsnâ, İstanbul 2006; Salih Sabri Yavuz, İslâm Düşüncesinde Nübüvvet, İnsan yay.; TDV İslâm Ansiklopedisi: "Akıl", II, 238–242; "Allah", II, 471–498, "Esmâ-i hüsnâ", XI, 404–418, "Ahd-i Atîk", I, 494–501; "Ahd-i Cedîd", I, 501–507; "Hârikulâde" XVI, 181–188; "Hatm-i Nübüvvet", XVI, 477–479; "Ayne'l-yakîn", IV, 269–270; "Hakka'l-yakîn", XV, 203–204; "Haber", XIV, 346–349; "Haber-i Vâhid" XIV, 349–355; "Duyu", X, 8–12, "Muhammed", XXX, 446–448; Mucize, XXX, 350–352; "Nübüvvet", XXXIII, 279–292.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
7	İİF405	KELAM -III (Kalam III)	2+0	2	3

1.4.1.5. Kelam Tarihi

Kelam'ın başlangıcını, tarifini, doğuşuna tesir eden sebepleri ve kelama katkısı ve ayrıca önemli âlimlerin fikirlerini öğretmeyi amaçlar.

Önerilen Kaynaklar: Şerafeddin GÖLCÜK, Kelam Tarihi; Topaloğlu, Bekir, Kelama Giriş, İstanbul, 1988, Kelam, Ş. Gölcük, S. Toprak. Konya, 2010. Bağdadî, Mezhepler Arasındaki Farklar, çev. Ethem Ruhi Fiğlalı, İstanbul 1991; E. Ruhi Fiğlalı, İmâmiyye Şîası, İstanbul 1984; Eş'ari, Makalatu'l-İslamiyyin, Beyrut, 1995; Hasan Onat, Emeviler Devri Şii Hareketleri ve Günümüz Şiiliği, Ankara 1993. İbn Hazm, el-Fasl Fîl-Milel vel-Ehvâ ven-Nihal, Beyrut 1986. İrfan Abdulhamit, İtikadi İslam Mezhepleri, İst. 1983; İmam Maturidi ve Maturidilik, (Haz. Sönmez Kutlu), Ankara 2004. Kelamda Yenilik Arayışları, Said Özervarlı, İstanbul, 1998; Kummî ve Nevbahtî, Kitâbul-Makâlât vel-Fırak ve Fırakuş-Şîa, çev. Hasan Onat-Sabri Hizmetli-Sönmez Kutlu-Ramazân Şimşek, Ankara 2004; İmam Maturidi ve Maturidilik, (ed. Sönmez Kutlu), Ankara 2003. Muhammed Ebû Zehra, İslâm'da Siyâsî ve İtikâdî Mezhepler Tarihi, çev. E. Ruhi Fiğlalı-O. Eskicioğlu, İstanbul 1970. Şehristani, El Milel ve'n-Nihal, Beyrut, 2001.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
4	İİF214	KELAM TARİHİ (History of Kalam)	2+0	2	2

1.4.1.6. İslam Mezhepleri Tarihi

İlk dönem İslam Mezhepleri ve günümüzde yaşayan dinî-siyasi İslam mezhepleri hakkında temel bilgiler vermek, dini farklılaşmaların sebepleri hakkında bilgi sahibi olmak,

Önerilen Kaynaklar: Abdurrahman Bedevi, Mezâhibul-İslâmiyyîn, Beyrut 1996; Bağdadî, Mezhepler Arasındaki Farklar, çev. Ethem Ruhi Fiğlalı, İstanbul 1991; E. Ruhi Fiğlalı, İmâmiyye Şîası, İstanbul 1984; Eşârî, Makâlâtül-İslâmiyyîn ve İhtilâfül-Musallîn, thk. Helmut Ritter, Weisbaden 1980; Hasan Onat, Emeviler Devri Şii Hareketleri ve Günümüz Şiiliği, Ankara 1993; İbn Hazm, el-Fasl Fîl-Milel vel-Ehvâ ven-Nihal, Beyrut 1986; İmam Maturidi ve Maturidilik, (ed.

Sönmez Kutlu), Ankara 2003; Kummî ve Nevbahtî, Kitâbul-Makâlât vel-Fırak ve Fırakuş-Şîa, çev. Hasan Onat-Sabri Hizmetli-Sönmez Kutlu-Ramazan Şimşek, Ankara 2004; Muhammed Ebû Zehra, İslâm'da Siyâsî ve İtikâdî Mezhepler Tarihi, çev. E. Ruhi Fiğlalı-O. Eskicioğlu, İstanbul 1970; Sönmez Kutlu, Türklerin İslâmlaşma Sürecinde Mürcie ve Tesirleri, Ankara 2000; Şehristani, el-Milel ven-Nihal, tahik. Abdülemir Ali Mehna- Ali Hasan Faur, Beyrut 1993; W. Montgomery Watt, İslam Düşüncesinin Teşekkül Devri, Çev. E. Ruhi Fiğlalı, Ankara 1981; Fazlurrahman, İslam, Çev. Mehmet Aydın-Mehmet Dağ, Ankara 2000; İ. Abdulhamid, İslamda İtikâdî Mezhepler ve Akâid Esasları, M. Saim Yeprem, İstanbul 1983; M. Saffet Sarıkaya, İslam Düşünce Tarihinde Mezhepler, İsparta 2001; Mustafa Akçay-Bulut, H. İbrahim, Siyasî-İtikâdî İslam Mezhepleri Tarihi (Giriş), İzmir, 2005; W. Montgomery Watt, İslam Düşüncesinin Teşekkül Devri, Çev. E. Ruhi Fiğlalı, Ankara 1981.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
6	İİF314	İSLAM MEZHEPLERİ TARİHİ <i>(History of Islamic Sect)</i>	2+0	2	2

1.4.2. SEÇMELİ DERSLER

1.4.2.1. Günümüz Kelam Problemleri

Çağdaş dini problemler hakkında öğrencilerin bilgilenmesini sağlamak.

Önerilen Kaynaklar: Heyet, İslam Düşüncesinde Yeni Arayışlar, İst. 2000; M. Sait Özervarlı, Kelâmda Yenilik Arayışları, İstanbul, 1998. Düzgün, Şaban Ali, "Allah Tasavvurlarına Dair Tartışmaların Problematikliği", Tanrı Tasavvurları ve Sosyal Hayata Yansımaları Sempozyumu, Sakarya, 2005. Aydın Topaloğlu, Ateizm ve Eleştirisi, Ankara, 1998.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
6	İİF338	GÜNÜMÜZ KELAM PROBLEMLERİ <i>(Comtemporary Problems of Kalam)</i>	2+0	2	3

1.4.2.2. Türk Kelamcıları

Türklerin İslam'a katkıları hakkında temel bilgiler vermek, Türk kelamcılarını tanıtmak, Türk kelamcılarının katkılarını İslam düşüncesi bağlamında analiz etmek.

Önerilen Kaynaklar: Maveraünnehir Bölgesi Kelamcıları ve Çalışmaları, İmam Ebu Muhammed el-Mâtürîdî (ö. 333/944), Ebü'l-Yüsr el-Pezdevî (ö. 493/1100), Ebü'l-Muîn en-Nesefî (ö. 508/1115), Nûreddin es-Sâbûnî (ö. 580/1184), İbnü'l-Hümâm (ö. 861/1457), Hayâlî Ahmed Efendi (875/1470), Hocazâde (ö. 893/1488), Kestelî (ö. 901/1495), Kemalpaşazâde (ö. 940/1534), Beyâzîzâde Ahmed Efendi (ö. 1098/1687), Dâvûd-i Karsî (ö. 1169/1756), Gelenbevî (ö. 1205/1791), Yeni İlm-i Kelam Dönemi, Abdüllatif Harpûtî, İzmirli İsmail Hakkı, Ömer Nasûhî Bilmen, Arapgirli Hüseyin Avni, Hüseyin Atay, Bekir Topaloğlu.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
5	İİF355	TÜRK KELAMCILARI	2+0	2	3

1.4.2.3. İslam Akaidinin Hadis Kaynakları

Öğrencilere, İslam inanç esaslarını konu alan Kelam problemleri ile ilgili hadislerin bilinmesi konusunda yeterlilik kazandırmak.

Önerilen Kaynaklar: Buhari, es-sahih, Kütüb-i Sitte, TDV İslam Ansiklopedisi (ilgili maddeler).

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
7	İİF457	İSLAM AKAİDİNİN HADİS KAYNAKLARI <i>(The Hadiths Sources of Islamic Belief)</i>	2+0	2	3

1.4.2.4. İtikadi Mezhepler Tarihi

Öğrencilere, Mutezile, Cebriye, Eş'ari, Maturidi vb. mezhepler ele alınacaktır.

Önerilen Kaynaklar: Balcıoğlu, Tahir Harimi, Türk Tarihi'nde Mezhep Cereyanları, Hilmi Ziyâ Neşriyatı, Ahmet Sait Tab'ı, 1940.

Muhammed Ebû Zehra, İslâm'da Siyâsî ve İ'tikadî Mezhepler Tarihi, Ethem Ruhi Fığlalı ve Osman Eskicioğlu Tercümesi, Yağmur, İstanbul, 1970.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
8	İİF454	İTİKADİ MEZHEPLER TARİHİ	2+0	2	3

1.4.2.5. Kelam Epistemolojisi

Öğrencilere, İslam inanç esaslarını konu alan Kelam problemleri üzerinde, akıl ve nakil çerçevesinde bilimsel metotlarda, yeterlilik kazandırmaktır. Bu derste İslam dininin temel iman ve akaid meseleleri (Uluhiyet, ilahî sıfatlar, insan özgürlüğü, aklın yetkinliği ve ecel gibi konular) dini naslar ve aklî delillerle işlenecektir.

Önerilen Kaynaklar: Mevlut Ozler, İslam Düşüncesinde Tevhid, Nun Yayıncılık, İstanbul 1995; Emrullah Yüksel, Sistematik Kelam, İz Yay., İst. 2005; Mehmet S. Aydın, Din Felsefesi, Selçuk Yayınları, Ankara 1996; Metin Yurdağür, Allah'ın Sıfatları, İstanbul 1984; TDV İslam Ansiklopedisi (ilgili maddeler).

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
3	İİF239	KELAM EPİSTEMELOJİSİ	2+0	2	3

2. FELSEFE VE DİN BİLİMLERİ BÖLÜMÜ

2.2. ZORUNLU DERSLER

2.2.1. Felsefeye Giriş

Bu derste, felsefi düşünce etkinliğinin doğası, felsefenin temel kavramları ve temel felsefe sorunları varlık, bilgi ve değer temelinde ele alınmaktadır. İslam öncesi felsefi düşüncenin tarihi gelişimi hakkında bilgi verilir. İlkçağ felsefesinin İslam düşüncesi ile ilişkisi incelenir.

Önerilen Kaynaklar: Hüsamettin Erdem, Felsefeye Giriş, Konya, Hüer Yayınları. Kadir Çüçen, Felsefeye Giriş, Bursa, Asa Yayınları. Ahmet Cevizci, İlkçağ Felsefesi Tarihi, Bursa, Asa Yayınları.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
3	İİF217	FELSEFEYE GİRİŞ (<i>Introduction To Philosophy</i>)	2+0	2	2

2.2.2. Din Psikolojisi

Din psikolojisine genel bakış, din psikolojisinin temel kavramları, genel psikoloji ve din psikolojisi, din psikolojisinde yeni gelişmeler, din psikolojisinin alanları, dini duygu, dini düşünce, dini fiiller, din değiştirme, mistisizm ve psikoloji, insanın gelişimi ve din, dini hayat ve benlik, şahsiyet ve dini tutumlar, konulara genel bakış konuları incelemektedir.

Önerilen Kaynaklar: Hökeleki, H.(1993), Din Psikolojisi, T.D.V. Yayınları, Ankara. Armaner, N., (1980), Din Psikolojisine Giriş, Ayyıldız Matbaası, Ankara. Egemen, B.Z.(1952) Din Psikolojisi, Saha Kaynak ve Metod Üzerine Bir Deneme, T.T.K. Basımevi, Ankara. James, W.(1982), The Varieties of Religious Experiences, Penguin Books, USA.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
3	İİF215	DİN PSİKOLOJİSİ (<i>Psychology of Religion</i>)	2+0	2	2

2.2.3. Din Sosyolojisi

Bu derste başlangıcından günümüze din sosyolojinin doğuşu, kurucuları, temel metodolojisi ve temel konuları incelenir. Din sosyolojisi nedir?, Din sosyolojisi ne zaman ve nerede doğdu?, Din sosyolojinin kurucuları, A. Comteau, E. Durkheim, Din sosyolojinin kurucuları, Max Weber, Joachim Wach, Din sosyolojinin kurucuları, Max Weber, Joachim Wach, Din sosyolojisinin metodolojisi, Modern ve klasik din sosyolojisi arasındaki farklar, Din sosyolojisinin Türkiye'ye girişi, Din sosyolojisinin temel kavramları ve temel problemleri, İslam ve din sosyolojisi, Din sosyolojisinin İslami kaynakları, Özel ve genel din sosyolojisi, İslami ya da Budist sosyoloji mümkün mü?, Hristiyanlık ve diğer büyük dinler ve din sosyolojisi, Sosyal çözülme ve din, sosyal değişme ve din, sosyal gelişme ve din konuları ele alınır.

Önerilen Kaynaklar: Günay, Ü. (2005) Din Sosyolojisi, İstanbul: İnsan Yayınları. Lundskow, G. N. (2008)The Sociology of Religion, USA: Pine Forge Press.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
4	İİF216	DİN SOSYOLOJİSİ (<i>Sociology of Religion</i>)	2+0	2	2

2.2.4. Mantık

Mantığın Tanımı, Akıl İlkeleri ve Mantığın Konusu, Mantığın Mahiyeti, Amacı, Önemi ve Faydaları, Mantığın Tarihiçesi, Kavram, Çeşitleri ve Delâletleri, Kavramlar Arası İlişkiler, Beş

Tümel ve Kategoriler, Tanım, Çeşitleri ve Şartları, Tanımda Ortaya Çıkan Hatalar, Tanımlanamazlar, Bölme ve Sınıflandırma, Önerme ve Çeşitleri, Modal Önermeler, Önermelerde Dağıtıcılık ve Önermeler Arası İlişkiler, Akıl Yürütme, Kıyas, Kıyasın Yapısı ve Unsurları, Yüklemlili Kıyaslar, Yüklemlili Kıyaslar, Bitişik ve Ayrık Şartlı Kıyaslar, Tümevarım ve Analoji, Beş Sanat konuları incelenir.

Önerilen Kaynaklar: Emiroğlu, İbrahim, Klasik Mantığa Giriş, Ankara 2004. Öner, Necati, Klasik Mantık, Ankara 1991. Çapak, İbrahim, Gazalinin Mantık Anlayışı, Ankara 2005.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
4	İİF218	MANTIK (Logic)	2+0	2	2

2.2.5. İslam Felsefesi I-II

İslam felsefesi tarihi başlangıcından günümüze kadar sistematik bir şekilde incelenir. Ders konuları şu başlıklardan oluşur; İslam felsefesinin oluşumu, Kindi, İbn Ravendi, Z.Razi, Farabi, İbn Sina, İhvan-ı Safa, Gazzali, İbn Bacce, İbn Tufeyl, İbn Rüşd, İbn Arabi, Sühreverdi, İbn Haldun.

Önerilen Kaynaklar: Mahmut Kaya, İslam Filozoflarından Felsefe Metinleri. İstanbul: Klasik Yayınları. Adamson & Taylor. İslam Felsefesine Giriş. İstanbul: Küre Yayınları. Mehmet Bayraktar, İslam Felsefesine Giriş, Ankara: Diyanet Vakfı. TDV İslam Ansiklopedisi Maddeleri: Farabi; 12: 145-163, İbn Ravendi; 21: 179-184, İbn Sina; 20: 319-358, İhvanı Safa; 22: 1-6, Gazzali; 13: 489-534, İbn Bacce; 19: 348-353, İbn Tufeyl; 20: 418-425, İbn Rüşd; 20: 257-288. Ali Durusoy, İbn Sina Felsefesinde İnsan ve Alemdeki Yeri. İstanbul: İFAV. Bayram Ali Çetinkaya,ed. İslam Felsefesi Tarihi 1-2. Ankara: Grafiker, 2012. İsmail Hakkı İzmirli, İslâm'da Felsefe Akımları. İstanbul, Kitabevi. Macit Fahri, İslam Felsefesi Tarihi, Birleşik Yayıncılık. Macit Fahri, İslâm Felsefesi, Kelâmı ve Tasavvufuna Giriş, İstanbul: İnsan y. M. M. Şerif, Klasik İslam Filozofları, İnsan y.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
5	İİF315	İSLAM FELSEFESİ -I (Islamic Philosophy I)	2+0	2	2
6	İİF316	İSLAM FELSEFESİ -II (Islamic Philosophy II)	2+0	2	3

2.2.6. Dinler Tarihi-I-II

Dinler tarihinin bir bilim dalı olarak ortaya çıkışı; din kelimesi ve din/dinlerin mahiyeti; dinin tanımı ve din tasnifleri; milli, evrensel. Milli dinler hakkında bilgi. Budizim bir din olarak ortaya çıkışı; diğer hint dinlerinden farkı; inanç esasları, Yahudilik ve geçirdiği tarihsel evreler; inanç esasları; mezhepleri (kadim ve modern); günümüzdeki durumu; Hz. İsa ve bir din olarak Hıristiyanlığın ortaya çıkışı; geçirdiği tarihsel evreler; inanç esaslarının teşekkülü; mezhepler (kadim ve modern); günümüz dünyasında Hıristiyanlığın yeri.

Önerilen Kaynaklar: Joachim Wach, Dinler Tarihi, çev. Fuat Aydın, Ataç Yayınları, İstanbul. Eric Sharpe, Karşılaştırmalı Din, Bir Tarih, SAÜ. Kültür Yayınları. Fuat Aydın, Hint Dini Düşüncesinde insanın özgürlük Arayışı, Ataç Yayınları, İstanbul 2006. Ali İhsan Yitik, Hint Kökenli Dinlerde Karma İnancının Tenasüh İnancıya ilişkisi, Ruh ve Madde Yayınları, İstanbul1999.Abdurrahman Küçük, Sih Dini, AÜİFakültesi Dergisi. Şinasi Gündüz (ed), Yaşayan Dünya Dinleri, Diyanet İşleri Başkanlığı, Ankara 2007. Fuat Aydın, Yahudilik, İnsan Yayınları, İstanbul 2004. Ömer Hilmi Budda, dinler Tarihi, İstanbul 1937. Ali Erbaş, Hıristiyanlık, insan yayınları, İstanbul 2004. Baki Adam, Yahudi Kaynaklarına göre, Tevrat, Pınar Yayınları İstanbul. Şinasi Gündüz, Hıristiyanlık, İSAM Yayınları; İstanbul 2006. Mehmet Bayraktar, Bir Hıristiyan

Dogması, Teslis, Ankara yayınları, Ankara 2008. Suat Yıldırım, Mevcut Kaynaklarına Göre Hıristiyanlık, Kaynak Yayınları, İstanbul 2005.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
7	İİF409	DİNLER TARİHİ -I (History of Religions I)	2+0	2	3
8	İİF410	DİNLER TARİHİ -II (History of Religions II)	2+0	2	3

2.2.7. Din Eğitimi

Din eğitimiyle ilgili bazı kavramlar, din eğitiminin alanları, ilkeleri, metotları, diğer dallarla ilişkileri, İslam din eğitiminin tarihi gelişimi, bilim dalı olarak ortaya çıkışı, dini gelişim teorileri, din ve öğrenme, Türkiye’de din eğitiminin tarihi gelişimi ve hukuki dayanakları, dini öğreten personelin yetiştirilmesi, bazı batı ülkelerinde din eğitimi uygulamaları.

Önerilen Kaynaklar: Cebeci, S. (2005) Din Eğitimi Bilimi ve Türkiye’de Din Eğitimi, Ankara, Akçağ Yayınları. Bilgin, B. (1988), Eğitim Bilimi ve Din Eğitimi, Ankara. Kaymakcan, R. (2004) Günümüz İngilteresinde Din Eğitimi, İstanbul, Dem Yayınları. Tosun, C. (2001) Din Eğitimi Bilimine Giriş, Ankara, Pegema Yayıncılık.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
6	İİF318	DİN EĞİTİMİ (Religion Education)	2+0	2	2

2.2.8. Din Felsefesi-I-II

Bu derste Din felsefesinin mahiyetine dair tartışmalar ve din felsefesinin temel problemlere yaklaşımı incelenecektir. Konular şu başlıklarla ele alınacaktır: Din Felsefesine Giriş, Dinî ve Mistik Tecrübe, Akıl-İman İlişkisi, Din Dili, Tanrının Zatı ve Sıfatları, Tanrının Varlığının Delilleri, Kötülük Sorunu, Ateizm, Ölüm ve Ötesi, Dini Dışlayıcılık ve Kapsayıcılık, Dini Çoğulculuk, Din ve Bilim, Din ve Ahlak, Din ve Sanat.

Önerilen Kaynaklar: Hüsamettin Erdem, Din Felsefe Münasebeti, Hüer Yayınları, Konya, 1999. Peterson, Michael, ve diğerleri, Akıl ve İnanç, Din Felsefesine Giriş. Çev. Rahim Acar, İstanbul: Küre y., 2006. Aydın, Mehmet. Din Felsefesi. İzmir: DEÜY, 1990. Bayraktar, Mehmet. Din Felsefesine Giriş. Ankara: Fecr y, 1997. Alpyağıl, Recep, ed. Din Felsefesine Dair Okumalar, İstanbul: İz Yayıncılık. Evans, C. Ve R. Manis, Din Felsefesi, Ankara: Elis Yayınları.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
7	İİF411	DİN FELSEFESİ -I (Philosophy of Religion)	2+0	2	3
8	İİF412	DİN FELSEFESİ -II (Philosophy of Religion II)	2+0	2	3

2.2.9. Din Hizmetlerinde Rehberlik Ve İletişim

Din hizmetleri kavramı ve alanları, dini danışma ve rehberliğin amacı, önemi, ilkeleri ile dini alandaki sorunların kaynakları, nitelikleri ve çözümleri, iletişimin mahiyet ve ilkeleri, din iletişim ilişkileri ve din konulu dini iletişimin özellikleri konuları incelenecektir.

Önerilen Kaynaklar: S. Cebeci & R. Kaymakcan, Dini Danışma ve Rehberlik, İlitam Ders Notları, Sakarya. Suat Cebeci, Öğrenme ve Öğretme Süreçlerinde Dini İletişim, İstanbul, 2003. Mustafa Köylü, Psiko-Sosyal Açından Dini İletişim, Ankara, 2004. Mehmet Emin Ay, Eğitim Öğretim Açısından İlahiyat Fakültelerinde Rehberlik, Bursa, 2000.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
7	İİF415	DİN HİZMETLERİNDE REHBERLİK VE İLETİŞİM (Guidance and Communication In Religious Services)	2+0	2	2

2.2.10. İslam Ahlak Felsefesi

İslam Ahlak felsefesi ile ilgili konu ve problemler ele alınır. Nassî Ahlak, Kelami Ahlak, Felsefi Ahlakın Yunaca Kaynakları ve Kindi, Yahya B. Adi ve İbn Miskeveyh, Farabi, İbn Sina, İbn Rüşd, İhvan-ı Safâ, Nasıruddin Tusi, Celalddin Devvani, Ebul-Hasan el-Maverdi, İbn Hazm, Râgıb el-İsfahani, Fahreddin Razi, Gazali konuları incelenir.

Önerilen Kaynaklar: İslam Ahlak Teorileri, Macit Fahri, çev. Atilla Arkan, Muammer iskenderoğlu, Litere yayıncılık, İstanbul. Ahlak Felsefesi, Hüsamettin Erdem, Hü- Er yayınları. İbn Hazm, Ahlak, cev. Cemaleddin, H. Hüseyin Bircan, 2005 Bilge Adam Van.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
7	İİF413	İSLAM AHLAK FELSEFESİ (Islamic Moral Philosophy)	2+0	2	2

2.3. SEÇMELİ DERSLER

2.3.1. Felsefenin Temel Problemleri

Felsefe ve diğer disiplinler arası farklar ve ortaklıklar; bilgi, bilim, varlık, ahlak, siyaset, estetik gibi temel soruşturma alanlarındaki kavramları ve sorunları tanıma ve ayırt edebilme ele alınır.

Önerilen Kaynaklar: H. Erdem, Bazı Felsefe Meseleleri, Konya, A. Cevizci, Felsefeye Giriş, İstanbul, A.Arslan, Felsefeye Giriş, İstanbul.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
3	İİF247	FELSEFENİN TEMEL PROBLEMLERİ	2+0	2	3

2.3.2. Din Psikolojisinin Kaynakları ve Problemleri

Psikoloji alanının kavramlarını, bilimin ortaya çıkış koşullarını, temsilcilerini ve kuramlarını öğrenciye tanıtarak öğrencilerde bir psikoloji temeli oluşturduktan sonra Din Psikolojisinin kaynakları ve temel problemleri üzerinde öğrencilerle tartışmalarda bulunmak.

Önerilen Kaynaklar: D. Cüceloğlu, İnsan ve Davranışı, H. Peker, Din Psikolojisi, H. Hökelekli, Din Psikolojisine Giriş.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
3	İİF249	DİN PSİKOLOJİSİNİN KAYNAKLARI VE PROBLEMLERİ	2+0	2	3

2.3.3. İlkçağ Felsefesi Tarihi

Felsefe hakkında genel bilgi sunumu, Felsefenin insanlık tarihindeki yeri, temel problemleri, başlangıcı ve diğer disiplinlerle ilgisi. Tabiatçı filozoflar, öğretileri ve görüşlerin birbirlerine etkileriyle mukayeselerinin yapılması (Thales, Anaximenes, Anaximandros, Phythagoras, Xenophanes, Herakleitos, Parmenides, Empedokles, Anaxagoras, Demokritos), Felsefenin, Sofistler ve Sokrates'le birlikte insana yönelmesi. Bilgi ve ahlak ilgisi, Sistem filozofları Platon: İdealar, bilgi, varlık, ahlak, siyaset felsefesi, Aristoteles: Mantık, bilgi, varlık, ahlak, siyaset felsefesi, bu iki filozofun görüşlerinin mukayesesi, Şüphencilik ve temsilcileri. (Pyrron, Timon, Epiküros, Stoa felsefesi), Dini dönem ve Yeni Platonculuk ele alınacaktır.

Önerilen Kaynaklar: H. Erdem, İlkçağ Felsefesi Tarihi, A. Ahmet, İlkçağ Felsefesi Tarihi,

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
3	İİF238	İLKÇAĞ FELSEFESİ TARİHİ	2+0	2	3

2.3.4. Din Sosyolojisinin Kaynakları Ve Problemleri

Sosyolojinin tanımı, alanı, diğer bilimlerle ilişkisi, geçmişten günümüze farklı toplumsal yapıların analizini yaparak sosyoloji temeli oluşturduktan sonra Din Sosyolojisinin kaynakları ve temel problemleri üzerinde öğrencilerle tartışmalarda bulunmak.

Önerilen Kaynaklar: A. Giddens, Sosyoloji, Ü. Günay, Din Sosyolojisi, İ. Çaplıoğlu, Ana Hatlarıyla Din Sosyolojisi.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
4	İİF240	DİN SOSYOLOJİSİNİN KAYNAKLARI VE PROBLEMLERİ	2+0	2	3

2.3.5. Sosyal Psikoloji

Sosyal Psikolojinin Tanımı Ve İçeriği; Diğer Sosyal Bilimlerle İlişkisi; Sosyal Psikolojide Yöntem Ve Örnekler; Sosyal Psikoloji Tarihi; Sosyal Dünyanın İnşası; Kognitif Dünya; Tutumlar; İletişim Ve Propaganda; Sosyal Etki, Uyma; Çoğunluğun Etkisi Ve Azınlık; İtaat Ve Başkaldırma; Liderlik; Kalabalık Davranışları; Kimlik Kaybı, Kimliksizleşme Ve Sosyal Kimlik Teorisi ele almak.

Önerilen Kaynaklar: H. Tutar, Sosyal Psikoloji, Michael A. Hogg & Graham M. Vaughan, Sosyal Psikoloji.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
4	İİF242	SOSYAL PSİKOLOJİ (<i>Social Psychology</i>)	2+0	2	3

2.3.6. Ortaçağ Felsefesi Tarihi

Ortaçağ Felsefesi, Patristik Felsefe, Augustinus, Boethius, Erigena, Abelardus, Anselmus, Skolastik Felsefe, Albertus Magnus, Thomas Aquinas, Bonaventura, ve Duns Scotus 10.yy-14.yy arası İslam dünyasındaki felsefe etkinliğinin ele alınması.

Önerilen Kaynaklar: Macit Gökberk, Felsefe Tarihi, Hasan Küçük, Sistemantik Felsefe Tarihi, Ahmet Cevzici, Felsefe Tarihi, H. Nur Erkızan & A. Kadir Çüçen, Felsefe Tarihi 1 : Antik Çağ ve Orta Çağ Felsefesi Tarihi, Alain de Libera, Ortaçağ Felsefesi, Betül Çotuksöken, Ortaçağ Yazıları.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
5	İİF351	ORTAÇAĞ FELSEFE TARİHİ (<i>History of Medieval Philosophy</i>)	2+0	2	3

2.3.7. Mantık Tarihi

Aristoteles öncesi mantık, Aristoteles'te ve sonraki dönemde mantık, Yunan şarihlerinin mantık görüşleri, İslam mantıkçıları, Yeniçağ filozoflarında mantık konuları ele alınacaktır.

Önerilen Kaynaklar: D. Özlem, Mantık, H. Z. Ülken, Mantık Tarihi

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
5	İİF353	MANTIK TARİHİ (<i>History of Logic</i>)	2+0	2	3

2.3.8. İslam, İnsan Hakları Ve Demokrasi

Demokrasi ve insan hakları kavramlarının anlamı ve tarihsel gelişimi, Tarihte çeşitli Müslüman devletlerde yönetim ve adalet anlayışı, İslam düşüncesi ile ve modern insan hakları ve demokrasi kuramlarının uyumsuz gözüktüğü noktalar ele alınacaktır.

Önerilen Kaynaklar: Ahmet Akgündüz, İslamda İnsan Hakları Beyannamesi, İslam ve Demokrasi (Yay. Haz. Ali Bardakoğlu vdğ.), İslâmiyât Degisi, İslam ve Demokrasi Sayısı, Ömer Çaha, Modern Dünyada Din ve Devlet, Ahmet Arslan, İslam Demokrasi ve Türkiye.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
5	İİF355	İSLAM, İNSAN HAKLARI VE DEMOKRASİ (<i>Islam, Human Rights and Democracy</i>)	2+0	2	3

2.3.9. Din Felsefesinin Kaynakları ve Tarihi

Din felsefesindeki anahtar konumdaki filozofların metinlerini okumak suretiyle öğrenciler din felsefesindeki argümanları tespit etme, anlama ve yorumlama yeteneklerini geliştireceklerdir. Metinlerin seçileceği meseleler, ilah kavramını, Tanrı'nın varlığı lehine ve aleyhine argümanlar ve dinî hitabın anlamı ve işlevi gibi meseleler, din felsefesinin mahiyetine dair tartışmalar ve din felsefesinin temel problemlere yaklaşımı incelenecektir.

Önerilen Kaynaklar: Hüsamettin Erdem, Problematik Olarak Din-Felsefe Münasebeti, Mehmet S. Aydın, Din Felsefesi, Mehmet Bayraktar, Din Felsefesine Giriş. Paul Tillich, Din Felsefesi, çev. Zeki Özcan, Mahmut Kaya (der. ve çev.), Felsefe Metinleri, David Hume, Din Üstüne, çev. Mete Tunçay, Descartes, Meditasyonlar, çev. İsmet Berkan.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
6	İİF354	DİN FELSEFESİNİN KAYNAKLARI VE TARİHİ	2+0	2	3

2.3.10. Ahlak Felsefesi

Ahlakın felsefeye temellendirilmesi, etik-ahlak ayrımı, bilim din ve felsefesinin ahlaka yaklaşımları, özgürlük ve sorumluluk kavramlarının etikteki yeri, Normatif etik kuramları, meta etik kuramlar ve uygulamalı etik sorunları ele alınacaktır.

Önerilen Kaynaklar: Hüsamettin Erdem, Ahlak Felsefesi, Ahmet Cevizci, Etik, Recep Kılıç, Ahlakın Dini Temelleri, H. Ziya Ülken, Ahlak.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
6	İİF356	AHLAK FELSEFESİ (<i>Ethic</i>)	12+0	2	3

2.3.11. Çağdaş Felsefe Akımları

Çağdaş Felsefenin başlangıcı olarak kabul edilen 17. yy'dan itibaren ortaya çıkmış felsefe akımları (Mantıkçı Pozitivizm, Fenomonoloji, varoluşçuluk, Hümanizm vb.) ve bu akımların (Kuhn, Popper, Carnap, Husserl, Sartre vb.) filozofları ele alınacaktır.

Önerilen Kaynaklar: Bedia Akarsu, Çağdaş Felsefe, Ömer Demir, Bilim Felsefesi.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
6	İİF358	ÇAĞDAŞ FELSEFE AKIMLARI (<i>Contemporary Philosophical Movements</i>)	2+0	2	3

2.3.12. Felsefe- Bilim İlişkisi

Bu derste bilimsel açıklama, kuram oluşturma, modellerin kullanımı, hipotezlerin doğrulanması v.b. konular bilim tarihinden alınan örnekler ışığında tartışılacaktır. Derste ele alınacak olan konular bilimsel araştırmada ortaya çıkan felsefi soruları ve bu sorunlara getirilen yaklaşımları kapsamaktadır.

Önerilen Kaynaklar: James T. Cushing, Fizikte Felsefi Kavramlar 1- 2 Felsefe ve Bilimsel Kuramlar Arasındaki Tarihsel İlişki, Talip Karadayı, Duhem'den Laudan'a Çağdaş Bilim Felsefecileri.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
7	İİF431	FELSEFE VE BİLİM (<i>Philosophy and Science</i>)	2+0	2	3

2.3.13. Karşılaştırmalı Dinler Tarihi

Yahudilik, Hıristiyanlık, İslam; Hinduizm, Budizm, vb. dinlerde, tanrı, peygamber, kutsal kitap vs. anlayışları ele alınacaktır.

Önerilen Kaynaklar: Mehmet Paçacı, Kutsal Kitaplarda Ölüm ve Ötesi, İsmail Taşpınar, Duvarın Öteki Yüzü, Ali Erbaş, Meleklerin Dünyası.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
7	İİF433	KARŞILAŞTIRMALI DİNLER TARİHİ (<i>Comparative History of Religions</i>)	2+0	2	3

2.3.14. Yaşayan Dünya Dinleri

İslam, Hıristiyanlık, Yahudilik, Budizm gibi bugün varlığını sürdüren ve insanların hayatını etkilemeye devam eden dinler hakkında bilgi edinmek.

Önerilen Kaynaklar: Fuat Aydın, Yahudilik, Fuat Aydın, Hıristiyanlık, Fuat Aydın, Hint Dinleri, Dinler Tarihi, Süleyman Uludağ, İslam Düşüncesinin Yapısı, Cafer Sadık Yaren, İslam ve Öteki.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
7	İİF435	YAŞAYAN DÜNYA DİNLERİ (<i>Living Religions of World</i>)	2+0	2	3

2.3.15. Çağdaş İslam Düşüncesi ve Problemleri

Modernizm ve sonrası dönem İslam düşüncesi ve modernizmle birlikte ortaya çıkan problemler Cemaladdin Afgani, Fazlur Rahman, Seyyid Hüseyin Nasr, Necip Fazıl, Nurettin Topcu gibi Çağdaş İslam düşünürlerinin fikirleri ışığında ele alınacaktır.

Önerilen Kaynaklar: Fazlur Rahman, İslam, Seyyid Hüseyin Nasr, İslam ve Modern İnsanın Çıkmazı, Seyyid Hüseyin Nasr, İslamda Bilim ve Medeniyet.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
8	İİF434	ÇAĞDAŞ İSLAM DÜŞÜNCEŞİ VE PROBLEMLERİ (<i>Contemporary Islamic Thought and Problems</i>)	2+0	2	3

2.3.16. Bilim Felsefesi

Bilimin ne olduğunu, bilimsel kuramların özgül yapısını, bilimsel bilginin epistemolojik statüsünü, bilimsel yöntemin (ya da yöntemlerin) anlamını, bilim alanı ve bilimsel bilginin nesnesini, bilimin gelişiminin anlamını, Karl Popper, Thomas Kuhn, Imre Lakatos, Paul Feyerabend, Carnap, Reichenbach gibi filozofların görüşleri ışığında ele alınacaktır.

Önerilen Kaynaklar: Ömer Demir, Bilim Felsefesi, Doğan Özlem, Bilim Felsefesi, Bilim Felsefesi, Cemal Yıldırım, Thomas Kuhn, Bilimsel devrimlerin Yapısı.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
8	İİF436	BİLİM FELSEFESİ (<i>Philosophy of Science</i>)	2+0	2	3

3. İSLAM TARİHİ VE SANATLARI BÖLÜMÜ

3.2. ZORUNLU DERSLER

3.2.1. İslam Tarihi Anabilim Dalı

3.2.1.1. Siyer - I (The Life of the Prophet Muhammad - I)

Siyer'in kelime ve kavram anlamları, Siyer ilminin doğuşu, kaynakları, metodolojisi ve diğer ilim dalları ile ilişkisi. Diğer Peygamberler ve Hz. Muhammed. İslam Öncesi Arap coğrafyası ve komşu coğrafyalar. Hz. Muhammed'in doğumu, çocukluk, gençlik ve Peygamberlik öncesi yaşamı. Bu dönemdeki gelişmeler ve kaynaklardaki durumu. İlk vahyin gelişi ve İslam tebliğinin başlaması. Gizli davet ve Mekke müşrikleriyle ilişkiler. Mekke dönemi tebliğ süreci. Hicrete kadar devam eden çalışmalar. Akabe Biatları ve Hicret. Hicretin İslam ve dünya tarihi açısından önemi. Hicret sonrası yapılan ilk işler.

Önerilen Kaynaklar: İbrahim Sarıçam, Hz. Muhammed ve Evrensel Mesajı, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara 2004. Hamidullah, M., İslam Peygamberi, çev., Salih Tuğ, I-II, İstanbul, 1980; Avcı, Casim, Muhammedü'l-Emin (Hz. Peygamber'in Peygamberlik öncesi yaşamı), İstanbul, 2004; İbn Hişam, es-Siretü'n-Nebeviyye; İbn Sa'd, et-Tabakât el-Kubra; Kettanî, Hz. Peygamber'in Yönetimi (et-Terâtibu'l-İdâriyye), Çev.. Ahmet Özel, İstanbul 1990; Neşet Çağatay, İslam Öncesi Arap Tarihi Ve Cahiliye Çağı, Ankara 1971; İzzet Derveze, Kur'an'a Göre Hz. Muhammed'in Hayatı, Çev.. Mehmet Yolcu, İstanbul 1989; Mevlana Muhammed Şiblî, Asr-ı Saadet, I-V. İstanbul 1985; Diyanet İslam Ansiklopedisi ilgili maddeleri, Akademik ve Bilimsel Dergilerdeki konularla ilgili makaleler, Hizmetli, S., İslam Tarihi, Ankara 1999. Lings, M., Hz. Muhammed'in Hayatı, çev., Nazife Şişman, İz Yayıncılık, İstanbul, 1996.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
1	İİF111	SİYER -I (The Life of The Prophet Muhammad -I)	2+0	2	3

3.2.1.2. Siyer - II (The Life of the Prophet Muhammad - II)

Medine dönemi tebliğ faaliyetleri. Hicret sonrası yapılan faaliyetler ve bunların sosyal ve kültürel etkileri. İslamda savaş ve barış. Müşriklerle ilişkiler çerçevesinde ortaya çıkan gelişmeler. İlk Gazve ve Seriyeler. Bedir, Uhud ve Hendek. Hudeybiye anlaşması ve etkileri. Mekkenin fethi ve müşriklerle ilişkilerde son aşama. Yahudilerle ilişkiler. Medine'de yahudi varlığı ve sosyal anlamda onlara yer verilmesi. Benû Kaynuka, Benû Nadîr ve Benû Kureyza yahudileri ve ilişkiler. Hayber ve çevresinin fethi ve Yahudilerle ilişkilerin değerlendirilmesi. Hristiyanlarla ilişkiler. Necran ve diğer gelişmeler. Mûte ve Tebük seferleri. Hristiyanlarla ilişkilerin değerlendirilmesi. Hz. Peygamber'in Veda haccı ve hutbesi. Son günleri ve irtihali. Hz. Peygamber'in irtihali öncesi ve sonrasında ortaya çıkan gelişmeler. Hz. Peygamber'in örnek kişiliğinden kesitler.

Önerilen Kaynaklar: İbrahim Sarıçam, Hz. Muhammed ve Evrensel Mesajı, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara 2004. Hamidullah, M., İslam Peygamberi, çev., Salih Tuğ, I-II, İstanbul, 1980; Avcı, Casim, Muhammedü'l-Emin (Hz. Peygamber'in Peygamberlik öncesi yaşamı), İstanbul, 2004; İbn Hişam, es-Siretü'n-Nebeviyye; İbn Sa'd, et-Tabakât el-Kubra; Kettanî, Hz. Peygamber'in Yönetimi (et-Terâtibu'l-İdâriyye), Çev.. Ahmet Özel, İstanbul 1990; Neşet Çağatay, İslam Öncesi Arap Tarihi Ve Cahiliye Çağı, Ankara 1971; İzzet Derveze, Kur'an'a Göre Hz. Muhammed'in Hayatı, Çev.. Mehmet Yolcu, İstanbul 1989; Mevlana Muhammed Şiblî, Asr-ı Saadet, I-V. İstanbul 1985; Diyanet İslam Ansiklopedisi ilgili maddeleri,

Akademik ve Bilimsel Dergilerdeki konularla ilgili makaleler, Hizmetli, S., İslam Tarihi, Ankara 1999. Lings, M., Hz. Muhammed'in Hayatı, çev., Nazife Şişman, İz Yayıncılık, İstanbul, 1996.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
2	İİF112	SİYER -II (<i>The Life of The Prophet Muhammad -II</i>)	2+0	2	3

3.2.1.3. İslam Tarihi - I (History of Islam - I)

İslam Tarihçiliğinin doğuşu ve gelişmesi. Belli başlı kaynakları. Dört Halife dönemi. Hz.Ebubekir ve dönemindeki gelişmeler. Hz.:Ömer ve dönemindeki gelişmeler. Hz.Osman ve dönemindeki gelişmeler. Hz.Ali ve dönemindeki gelişmeler. Hz.Hasan ve dönemindeki gelişmeler. Bu dönemdeki siyasi, sosyal, kültürel, etnik ve dini gelişmeler, sebepleri ve sonuçları. Fitnenin çıkışı ve etkileri. Hz.Osman'ın şehid edilmesi. Cemel, Sıffin ve Haricilerle mücadeleler. Hz.Hasan ve Hilafet Muâviye'ye teslimi. Emeviler Dönemi. Halifeler ve iç gelişmeler. Emevilerin yıkılışı ve sebepleri. Endülüs'ün fethi ve siyasi süreçte ortaya çıkan dönemler. Endülüs ve avrupaya etkisi. Endülüste İslam varlığının sona erişi. Reconquista. Bu süreçteki gelişmelerin genel İslam tarihi açısından değerlendirilmesi.

Önerilen Kaynaklar: Doğuştan Günümüze Büyük İslam Tarihi, I-XIV, İstanbul 1980; Adem Apak, İslam Tarihi I-V, İstanbul 2006; Mevlana Muhammed Şiblî (Ömer Rıza Doğrul), Asr-ı Saadet, I-V. İstanbul 1985; Kettanî, Hz. Peygamber'in Yönetimi (et-Terâtibu'l-İdâriyye), Çev.. Ahmet Özel, İstanbul 1990; Asım Köksal, İslam Tarihi (I-XVI), İstanbul 1978; Mehmet Özdemir, Endülüs Müslümanları Siyasi Tarih, Kültür ve Medeniyet, (I-III) İstanbul 2004; Diyanet İslam Ansiklopedisinden ilgili maddeler, Akademik ve Bilimsel Dergilerdeki konularla ilgili makaleler.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
3	İİF211	İSLAM TARİHİ -I (<i>Islamic History -I</i>)	2+0	2	3

3.2.1.4. İslam Tarihi - II (History of Islam - II)

Abbasiler Dönemi. Abbasilerin iş başına gelişi ve bu süreçteki gelişmeler. Bu sürecin İslam Tarihi açısından önemi. Abbasi halifeleri ve dönemlerindeki gelişmeler. Abbasilerin yıkılışı. İslam kültür ve medeniyeti açısından Abbasiler Döneminin önemi. Türklerin İslamlaşması. Türkler ve İslamiyet. Tanışma, kabul ve etkinlik süreçleri. İlk müslüman Türk hanedanlıkları. Tolunoğulları, Sacoğulları, İhşidiler. İlk bağımsız müslüman Türk devletleri. Volga Bulgar Hanlığı, Karahanlılar, Gazneliler. Büyük Selçuklular ve Anadolu Selçukluları. Beylikler dönemi ve Osmanlılar. Tüm bu süreçlerdeki gelişmelerin tarihi, sosyal ve kültürel açıdan değerlendirilmesi.

Önerilen Kaynaklar: Doğuştan Günümüze Büyük İslam Tarihi, I-XIV, İstanbul 1980; Adem Apak, İslam Tarihi III-V, İstanbul 2006; Asım Köksal, İslam Tarihi (I-XVI), İstanbul 1978; Diyanet İslam Ansiklopedisinden ilgili maddeler, Akademik ve Bilimsel Dergilerdeki konularla ilgili makaleler, Philip Hitti, İslam Tarihi (I-IV), İstanbul 1980; Sabri Hizmetli, İslâm Tarihi, Ankara 2001; İrfan Aycan-İbrahim Sarıçam, Emevîler, Ankara 1999; Nesimi Yazıcı, İlk Türk İslâm Devletleri Tarihi, Ankara 2002; H. İbrahim Hasan, Siyâsi, Dinî, Kültürel, Sosyal İslâm Tarihi, İstanbul 1991; Diyanet İslam Ansiklopedisinden ilgili maddeler, Akademik ve Bilimsel Dergilerdeki konularla ilgili makaleler.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
4	İİF212	İSLAM TARİHİ -II (<i>Islamic History -II</i>)	2+0	2	3

3.2.1.5. İslam Medeniyeti ve Tarihi (Islamic Civilization and Its History)

Medeniyet. Anlam ve çerçevesi. Doğu ve Batı'da medeniyet tartışmaları. Kültür ve medeniyet. Medeniyeti oluşturan ve etkileyen unsurlar. İslam medeniyetinin doğduğu ortam ve kaynakları. İslam medeniyetinin aşamaları ve temel özellikleri. İslam Medeniyetinin manevi

dinamikleri. Değer üretimi ve İslam Medeniyetinin temel değerleri. İslam öncesi Arap toplumunda sosyal ve iktisadi hayat. Hz. Peygamber Dönemi sosyal, kültürel durum ve gelişmesi. Dört halife döneminde ilmi ve kültürel gelişmeler. Emeviler döneminde ilmi ve kültürel gelişmeler. Abbasiler Döneminde ilmi ve kültürel gelişmeler. Tercüme faaliyetleri ve etkileri. Beytül Hikme. Endülüs Medeniyeti. Ortaya çıkışı, gelişmesi ve etkileri. İslam Medeniyetinde Türkler ve Türk devletler. Karahanlılar, Gazneliler, Selçuklular ve Osmanlılar. İslam Medeniyetinde Türk etkileri. İslam Medeniyetinin bu günkü durumu ve geleceği.

Önerilen Kaynaklar: Seyfettin Erşahin, İbrahim Sarıçam, İslam Medeniyeti, İstanbul 2004; Adam Mez 10. Yüzyılda İslam Medeniyeti, çev.. Salih Şaban, İst. 2000; Corci Zeydan, Medeniyeti İslamiyye Tarihi, çev.. Zeki Meğamiz, İst. 1328-1330; W. Barthold ve Fuad Köprülü, İslam Medeniyeti Tarihi, Ankara 1977; Ziya Kazıcı, İslam Medeniyeti ve Müesseseleri Tarihi, İstanbul 1999; Will Durant, İslam Medeniyeti, çev.. Orhan Bahaeddin, yı., ts.; Sigrig Hunke, Avrupa'nın Üzerine Doğan İslam Güneşi, çev.. Servet Sezgin, İstanbul 1975; Haydar Bammat, İslamiyetin Manevi ve Kültürel Değerleri, çev.. Haydar Bammat, Ankara 1963; Mehmet Özdemir, Endülüs Müslümanları, (İlim ve Kültür Tarihi), Ankara 1997; Diyanet İslam Ansiklopedisinden ilgili maddeler, Akademik ve Bilimsel Dergilerdeki konularla ilgili makaleler.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
5	İİF313	İSLAM MEDENİYETİ VE TARİHİ (<i>History of Islamic Civilization</i>)	2+0	2	2

3.2.2. Türk İslam Edebiyatı ve İslam Sanatları Anabilim Dalı

3.2.2.1. İslamî Türk Edebiyatı (*Islamic-Turkish Literature*)

İslami Türk edebiyatının doğuşu, ilk örnekleri ve özellikleri. Türk edebiyatının ilk örnekleri. XIII. asırdan başlayarak her asırda en az bir şair ve yazar, tarihi ve edebî hüviyetleriyle eserleri hakkında bilgiler verilerek edebi kişilikler özelinde edebiyat özelliklerinin verilmesi.

Önerilen Kaynaklar: Necla Pekolcay ve diğerleri, İslami Türk Edebiyatında Şekil ve Nevilere Giriş, İstanbul 1994; Halil İbrahim Şener, Alim Yıldız, Türk İslam Edebiyatı, İstanbul 2003; Abdurrahman Güzel, Dini- Tasavvufî Türk Edebiyatı, Ankara 2000; M. Fuad Köprülü, Türk Edebiyatı Tarihi, İstanbul 1980; M. Fuad Köprülü, Türk Edebiyatında İlk Mutasavvıflar, Ankara 1976; Adem Çalışkan, Fuzuli'nin Su Kasidesi ve Şerhi, Ankara 1999; Faruk Kadri Timurtaş, Mevlid, İstanbul 1970.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
3	İİF219	İSLAMİ TÜRK EDEBİYATI (<i>Islamic Turkish Literature</i>)	2+0	2	2

3.2.2.2. Osmanlı Türkçesi (*Ottoman Turkish*)

Osmanlı Türkçesi ve özellikleri. Yazımı ve yazı şekilleri. Osmanlı Türkçesi metinleri okunurken dikkat edilecek hususlar. Osmanlı Türkçesi'ne dair örnek metinler, Arapça ve Farsça unsurların kaideleri, harflerin tasnif ve taksimi. Arşiv metinleri örnek çözümlenmeleri.

Önerilen Kaynaklar: Faruk Kadri Timurtaş, Osmanlı Türkçesine Giriş, İst. 1999-2000; Muharrem Ergin, Osmanlıca Dersleri, İst. 1963; Hayati Develi, Osmanlı Türkçesi Klavuzu, İst. 2001; Yılmaz Kurt, Osmanlıca Dersleri, Ank. 1999; Fevziye Abdullah Tansel, Türkçe Dînî Metinler, Ank. 1971; Şemseddin Sâmî, Kâmûs-ı Türkî 1317. Ferit Devellioğlu, Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lugat, Ank. 2000.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
2	İİF114	OSMANLI TÜRKÇESİ (<i>Ottoman Turkish</i>)	2+0	2	2

3.2.2.3. İslam Sanatları ve Tarihi (Islamic Arts and Its History)

Sanat'ın insan yaşamındaki yeri ve etkisi. İnsan, akıl ve çevre. Sanat çeşitleri ve özellikleri. İslam'da sanat ve estetik anlayışı. İslâm sanatının doğuşu, gelişmesi ve karakteristik özellikleri. Müslüman Türklere estetik anlayışı ve sanat faaliyetleri. Mimari, estetik, ebru, hat, minyatür, cilt vb. sanatlar ve bu konular etrafında slaytlar eşliğinde verilen bilgiler. Müze ziyaretleri ve mimari eserlerin yerinde gözlem ve etüdüne dayanan geziler.

Önerilen Kaynaklar: Beşir Ayvazoğlu, İslâm Estetiği ve İnsan, İstanbul 1989. Ekrem Hakkı Ayverdi, Osmanlı Mimârîsinin İlk Devri, İstanbul 1966. Gönül Öney, Anadolu Selçuklu Mimari Süslemesi ve El Sanatları, Ankara 1992. Metin Sözen, Anadolu Medreseleri-Selçuklular ve Beylikler Devri, İstanbul 1970-1972. Metin Sözen, Türk Mimarîsinin Gelişimi ve Mimar Sinan, İstanbul 1975. Nusret Çam, İslâm'da Sanat Sanatta İslâm, Ankara 1999. Oktay Aslanapa, Osmanlı Mimarîsi, İstanbul 1986. Oktay Aslanapa, Türk Sanatı, İstanbul 1984. Semra Ögel, Selçukluların Taş Tezyinatı, Ankara 1987. Suut Kemal Yetkin, İslâm Mimarîsi, Ankara 1965.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
4	İİF220	İSLAM SANATLARI VE TARİHİ (Islamic Arts and History)	2+0	2	2

3.2.2.4. Dinî Mûsikî ve Nazariyatı (Religious Music and Its Theories)

İnsan ve müzik. Mûsikî, makam, usûl, nota, ses, enstrümanlar vb. ifadelerin anlamı. Genel müzik kavramından hareketle, İslam öncesi ve İslâm sonrası mûsikînin İslam Medeniyeti'ndeki rolü. Tarihi süreç ve geçirdiği aşamalar. Müslümanların ve Türklerin dünya müzik tarihindeki yeri. Müslümanların ve Türklerin mûsikî teorisi ve pratiği açısından ortaya koyduğu kaynak eserlerin tespiti ve tahlili. Özellikle klâsik mûsikî nazariyatına ait eserlerin, dînî mûsikî pratiğinin günümüz müzik anlayışındaki yeri ve rolü. Örneklerle ve uygulamalı olarak gösterilmesi.

Önerilen Kaynaklar: Nuri Özcan, Türk Din Musikisi Ders Notları; Sadettin Nüzhet Ergun, Türk Musikisi Antolojisi, I-II, İstanbul 1942-1943; Suphi Ezgi, Amelî-Nazarî Türk Musikisi, III, İstanbul

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
3	İİF221	DİNİ MÛSİKİ VE NAZARİYATI (Religious Music and Its Theories)	2+0	2	2

3.3. SEÇMELİ DERSLER

3.3.1. İslam Tarihi Anabilim Dalı

3.3.1.1. Hz. Muhammed'e Çağdaş Yaklaşımlar (Contemporary Approaches to the Life of the Prophet Muhammed)

Siyer yazma geleneği ve yakın dönemde ortaya konan siyer araştırmaları, son dönem siyer çalışmaları ile tanınan Muhammed Hamidullah, M. Asım Köksal, L. Caetani, M. Watt, E. Dermenghem, M. Rodinson, İzzet Derzeze, Mevdudi ve İbrahim Sarıçam gibi araştırmacıların eserleri ve görüşleri.

Önerilen Kaynaklar: M. Asım Köksal, İslam Tarihi, İstanbul 1999; a.mlf., Müsteşrik Caetani'nin Yazdığı İslam Tarihindeki İsnad ve İftiralar Reddiye, Ankara 1986; Martin Lings, İlk Kaynaklara Göre Hz. Muhammed'in Hayatı; L. Caetani, İslam Tarihi, trc. Hüseyin Cahid Yalçın; M. Watt, Hz. Muhammed Mekke'de, trc. Azmi Yüksel; a.mlf., Hz. Muhammed: peygamber ve devlet kurucu, trc. Hayrullah Örs; İzzet Derzeze, Kur'an'a Göre Hz. Muhammed'in Hayatı, trc. Mehmet Yolcu, İstanbul 1989; Anne-Marie Delcambre, Allah'ın Resulü Hz. Muhammed, trc. Mahmut Kanık, İstanbul 2004; Emile Dermenghem, Hz. Peygamber ve Risaleti, trc. Ahmet Ağırakça, İstanbul 1997; Ebu'l-Ala Mevdudi, Tarih Boyunca Tevhid Mücadelesi ve Hz.

Peygamberin Hayatı, trc. Ahmet Asrar, İstanbul 1985; İbrahim Sarıçam, Hz. Muhammed ve Evrensel Mesajı, Ankara 2001.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
5	İİF331	HZ. MUHAMMED'E ÇAĞDAŞ YAKLAŞIMLAR	2+0	2	3

3.3.1.2. Siyer ve Kaynakları (Siyar and Its Sources)

Cahiliye dönemi ve Hz. Muhammed'in çocukluk, gençlik ve Peygamberlik dönemlerinin anlatılması. Hz. Muhammed'in İslam'ı tanıtım faaliyetleri ve örnek şahsiyeti, önemli özellikleri ve aile hayatına dair bilgilerin verilmesi. Hz. Peygamber dönemi savaşları, sosyal, kültürel ve iktisadi hayat. İlgili dönemlere ilişkin bilgiler sunan eserler: İbn Hişam, İbn İshak, Taberî gibi kişilerin eserlerinin incelenmesi.

Önerilen Kaynaklar: Sarıcık, M., İnanç ve Zihniyet Olarak Cahiliye, Nesil Yayınları, İstanbul, 2004. Sarıcık, M., Hz. Peygamber'in Çağrısı, Nesil Yayınları, İstanbul 2006. Hizmetli, S., İslam Tarihi, Ankara 1999. Sarıçam, İ., Hz. Muhammed ve Evrensel Mesajı, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara 2004. Lings, M., Hz. Muhammed'in Hayatı, çev., Nazife Şişman, İz Yayıncılık, İstanbul, 1996. Hamidullah, M., İslam Peygamberi, çev., Salih Tuğ, I-II, İstanbul, 1980.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
4	İİF264	SİYER VE KAYNAKLARI (Siyar and Its Sources)	2+0	2	3

3.3.1.3. Klasik Siyer Metinleri (Classical texts of the Life of Prophet Muhammad)

Siyer'e dair klasik kaynaklardan seçme metinler. Alanın konu ve kavramlarının pekiştirilmesi. Kaynakların temel özellikleri yönüyle örneklerle kavratılması. Rivayet tahlili ve değerlendirme. Örnek metin okumaları.

Önerilen Kaynaklar: İbn Hişam, es-Siret'ü'n-Nebeviyye; İbn Sa'd, et-Tabakât el-Kübra; İbnü'l-Esîr, el-Kâmil Fi't-Târîh, İbn Kesir, el-Bidaye ve'n-Nihaye, Muhammed Hudari, İtmamü'l-Vefa bi Sîreti'l-Mustafa, Vakıdı, Kitabü'l-Mğâzî, Halife b. Hayyat, Tarih, Taber, Tarihu'l-Ümeme ve'l-Mülûk, Kettanî, et-Terâtibu'l-İdâriyye, Mısır, 1990; Konu ile ilgili diğer kaynak ve metinler.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
6	İİF333	KLASİK SİYER METİNLERİ (Classical texts of the Life of Prophet Muhammad)	2+0	2	3

3.3.1.4. Peygamberler Tarihi (History of Prophets)

Peygamberlik ve Peygamberler. Peygamberlere duyulan ihtiyaç. Hz. Adem'den Hz. Muhammed (a.s.)'a kadar peygamberlerin hayatı, kavimleriyle ilişkileri; peygamberlerin davet ve uyarısı karşısında kavimlerinin tavırları sırasıyla ve karşılaştırmalı olarak ele alınır.

Önerilen Kaynaklar: İsmail Yiğit, Peygamberler Tarihi, İstanbul 2004; M.Asım Köksal, Peygamberler Tarihi, İstanbul 2000; Mevdudi, Tarih Boyunca Peygamberler ve Tevhid Mücadelesi, İstanbul 1998; Konu ile ilgili makale ve maddeler.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
4	İİF266	PEYGAMBERLER TARİHİ (History of The Prophets)	2+0	2	3

3.3.1.5. Ehli Beyt Tarihi ve Kültürü (History of Ahl al Bayt and Its Culture)

Ehli Beyt'in anlam alanı ve tarihsel süreci. Hz. Peygamber sonrası İslam toplumunun değişen özellikleri. Siyasi, dini ve fikri tartışmalar. Bu süreçte Ehli Beyt'in etki ve fonksiyonu. K.Kerim'de ve Hadislerde Ehli Beyt. Hz. Peygamber'in ve Ashabın Ehli Beyt'e karşı tutum ve tavırları. İlk dönemlerdeki mücadelelerde Ehli Beyt fertlerinin ve Ehli Beyt kavramının etkileri. Ehli Beyt'in

anlam ve değerini ortaya koyan ayet ve hadisler. İslam kültür coğrafyasında Ehli Beyt yansımaları. Ülkemizde Ehli Beyt algıları ve bunların yanlışları. Günümüz Ehli Beyt algıları bu çerçevede oluşan fikir akımları.

Önerilen Kaynaklar: M. Bahaüddin Varol, Ehli Beyt Kavramsal Boyut, Konya 2004; M.Bahaüddin Varol, Siyasallaşma Sürecinde Ehli Beyt, Konya 2004; M.Bahaüddin Varol, Hilafet Mücadelesinde Ehli Beyt Nesli, Konya 2005; M.Bahaüddin Varol, Hz.Hasan, Konya 2012; Glgun Uyar, İslam Tarihinde Ali-Fatıma Evladı Ehli Beyt, İstanbul, 2006; Murat Sarıcık, Kavram ve Misyon Olarak Ehli Beyt; Marife Dergisi ehli Beyt zel Sayısı, Konu ile ilgili diğer makale ve ansiklopedi maddeleri.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
3	İİF231	EHLİ BEYT TARİHİ VE KÜLTÜRÜ (<i>History of Ahl al Bayt and Its Culture</i>)	2+0	2	3

3.3.1.6. Endülüs Tarihi ve Kültürü (History of Andalus and Its Culture)

Endülüs'n siyasi ve kültürel tarihi. Fetih süreci ve siyasi dönemler. Endülüs medeniyetinin temel dinamikleri. İslam Dünyasının doğu ve Batı endeksli gelişme süreçleri ve etkileşimleri. Endülüs'de bilimsel ve kültürel gelişmenin nedenleri ve etkileri. İslami ilimler ve tabii ilimler. Temsilcileri, eserleri, etkileri. Endülüs medeniyetinin Batı'ya etkileri.

Önerilen Kaynaklar: Mehmet zdemir, Endülüs Müslümanları Siyasi Tarih, TDV. Yay. Ankara 2006; Mehmet zdemir, Endülüs Müslümanları Kültür ve Medeniyet (I-II), TDV. Yay. Ankara 2006; Lütfi Őeyban, Reconquista, İstanbul, 1998; İ.Hakkı Atçeken, Musa b. Nusayr ve Endülüs Fetihleri, ankara 2002; Konu ile ilgili diğer makale ve ansiklopedi maddeleri.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
7	İİF451	ENDÜLÜS TARİHİ VE KÜLTÜRÜ	2+0	2	3

3.3.1.7. İslam Kurumları Tarihi (History of Islamic Institutions)

Müesseselerin tanımı, bu tanımlarla ilgili İslâm ve Batı dünyası arasındaki farklılıklar, kaynakları, Hz. Peygamber'den günümüze kadar ortaya çıkan belli başlı müesseseler (adliye, toprak, vergi sistemleri, eğitim kurumları, askerî teşkilt vs.).

Önerilen Kaynaklar: W. Barthold, İslâm Medeniyeti Tarihi, Çeviri ve eklerle yayınlayan Fuad Köprülü, Ankara 1963; Ziya Kazıcı, İslâm Medeniyeti ve Müesseseleri Tarihi, İstanbul 1999; Komisyon, Osmanlı Devleti ve Medeniyeti Tarihi, İstanbul 1994-1998; Komisyon, Doğuştan Günümüze Büyük İslâm Tarihi, İstanbul 1988; Mehmet Çeker-Süleyman Genç, Türk Medeniyeti Tarihi, Eskişehir 2002.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
8	İİF452	İSLAM KURUMLARI TARİHİ	2+0	2	3

3.3.1.8. İslam Tarihi Problemleri (Problems of Islamic History)

İnsan ve Tarih. Tarihin ilkelerini tanıma, tarih kavramının gelişim süreci hakkında bilgi edinme, tarih biliminin dayandığı temel ilkeleri ğrenme. Tarih biliminin tarihi, filozofların tarihle ilgili görüşleri, tarih felsefesi ekolleri. İslam tarihinin kaynakları, doğuşu, tarihi gelişimi ve temel özelliklerini anlamak; Müslüman toplumlardaki dini düşüncenin gelişimi, ilmi gelişmeleri, sosyal ve kültürel hayatı, çeşitli idari kurumları, iktisadi ve askeri yapıyı, dini hayat ve toplumsal değerleri. İslam Tarihinde yaşanan problemler bunların dönemsel ve tarihsel etkileri. İslam Tarihçiliğinin bu günkü durumu.

Önerilen Kaynaklar: İbn Haldun, Mukaddime, trc. Süleyman Uludağ; Kubilay Aysevener-E.Müğe Barutcan, Tarih Felsefesi, İstanbul 2003; March Bloch, Tarihin Savunusu Ya Da Tarihçilik Mesleği, Ankara 1985; Edward Hallett Carr, Tarih Nedir?, İstanbul 2003; Richard J. Evans, Tarihin Savunusu, Ankara 1999; John Tosh, Tarihin Peşinde, İstanbul 1997; Leon E. Halkın, Tarih Tenkidinin Unsurları, trc. Bahaeddin Yediyıldız, Ankara 1989; R.G. Collingwood, Tarih Tasarımı, trc. Kurtuluş Dinçer, İstanbul 1990; Zeki Velidi Togan, Tarihte Usul, İstanbul 1985; Josef Horowitz, Tarihçiliğin Doğuşu, trc. Ramazan Altınyay-Ramazan Özmen, Ankara 2002; Peter Burke, Fransız Tarih Devrimi: Annales Okulu, trc. Mehmet Küçük, Ankara 2002; Sabri Hizmetli, İslam Tarihçiliği Üzerine, Ankara 1991; Mübahat Kütükoğlu, Tarih Araştırmalarında Usûl, İstanbul 1991; Ramazan Şeşen, Müslümanlarda Tarih-Coğrafya Yazıcılığı, İstanbul 1998.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
6	İİF352	İSLAM TARİHİ PROBLEMLERİ (Problems of History Islam)	2+0	2	3

3.3.1.9. İslam'ın Yayılış Tarihi (History of Islamic Expansion)

Hz. Peygamber ve Dört Halife dönemlerine genel bir bakış. İlk fetih hareketleri ve İslamiyet'in Türkler arasında yayılışını kavramak; ilk Müslüman Türk devletlerinin siyasi, idari, askeri, sosyal, ekonomik, kültürel yapısını tanımak ve İslam tarihi içindeki yerlerini değerlendirmek.

Önerilen Kaynaklar: Ebu'l-Fazl İzzeti, İslamın Yayılış Tarihine Giriş, trc. Cahit Koytak, İstanbul 1984. Nesimi Yazıcı, İlk Türk-İslam Devletleri Tarihi, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 2005. Erdoğan Merçil, Müslüman Türk Devletleri Tarihi, TTK yayınları, Ankara 1993. Osman Turan, Selçuklu Tarihi ve Medeniyeti, Boğaziçi Yayınları, İstanbul 1995. Hizmetli, S., İslam Tarihi, Ankara 1999. Sarıçam, İ., Hz. Muhammed ve Evrensel Mesajı, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara 2004. Lings, M., Hz. Muhammed'in Hayatı, çev., Nazife Şişman, İz Yayıncılık, İstanbul, 1996. Hamidullah, M., İslam Peygamberi, çev., Salih Tuğ, I-II, İstanbul, 1980.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
7	İİF449	İSLAM'IN YAYILIŞ TARİHİ (History of Spread of Islam)	2+0	2	3

3.3.1.10. İslam'da Bilim Tarihi (History of Sciences in the Islam)

İslam ve bilim, diğer medeniyetlerde bilim, matematik, tıp, astronomi vb. bilim dallarında yetişen müslüman bilim adamları, eser ve buluşları, örneklerle sunulur. İslam bilim tarihi alanında yapılan modern çalışmalar incelenir.

Önerilen Kaynaklar: A.Turan Yüksel, İslam Bilim Tarihi, Konya 2004; Seyfettin Erşahin, İbrahim Sarıçam, İslam Medeniyeti, İstanbul 2004; Adam Mez 10. Yüzyılda İslam Medeniyeti, çev.. Salih Şaban, İst. 2000; Corci Zeydan, Medeniyeti İslamiyye Tarihi, çev.. Zeki Meğamiz, İst. 1328-1330; W. Barthold ve Fuad Köprülü, İslam Medeniyeti Tarihi, Ankara 1977; Ziya Kazıcı, İslam Medeniyeti ve Müesseseleri Tarihi, İstanbul 1999; Will Durant, İslam Medeniyeti, çev.. Orhan Bahaeddin, yı., ts.; Sigrid Hunke, Avrupa'nın Üzerine Doğan İslam Güneşi, çev.. Servet Sezgin, İstanbul 1975; Mehmet Özdemir, Endülüs Müslümanları, (İlim ve Kültür Tarihi), Ankara 1997; Diyanet İslam Ansiklopedisinden ilgili maddeler, Akademik ve Bilimsel Dergilerdeki konularla ilgili makaleler.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
5	İİF339	İSLAM'DA BİLİM TARİHİ	2+0	2	3

3.3.1.11. Tarih Usul ve Tenkidi (Historiography)

Tarihin tanımı, ortaya çıkışı, kaynakları, tarih yazıcılığı, tarihe yardımcı ilimler, İslâm tarihinin yazılı ve çizili kaynakları ile sözlü rivayetler.

Önerilen Kaynaklar: Doğan Özlem, Tarih Felsefesi, İstanbul 1994; Kubilay Aysevener-E.Müge Barutcan, Tarih Felsefesi, İstanbul 2003; Edward Hallett Carr, Tarih Nedir? İstanbul 2003 Leon E. Halkın, Tarih Tenkidinin Unsurları, Çev.. Bahaeddin Yediyıldız, Ankara 1989; R.G. Collingwood, Tarih Tasarımı, Çev.. Kurtuluş Dinçer, İstanbul 1990.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
6	İİF350	TARİH USUL VE TENKİDİ (Historical Method and Criticism)	2+0	2	3

3.3.1.12. Günümüz İslam Ülkeleri (Contemporary Islamic States)

İslam devletlerinin tarihçesi, siyasal, ekonomik, sosyal ve kültürel yapıları işlenmekte, İslam'ın tarihi süreç içinde bu ülkelerde nasıl geliştiği ve yayıldığı üzerinde durulmaktadır.

Önerilen Kaynaklar: Carl Brockelmann, İslam Ulusları ve Devletleri Tarihi, trc. Neşet Çağatay, Ankara 1992. Shirin Akiner, Sovyet Müslümanları, çev. T. Buzpınar, A. Mutu, İstanbul 1995; Seyfettin Erşahin, Türkistan'da İslam ve Müslümanlar, Ankara 1999; Yılmaz Öztuna, Devletler ve Hanedanlar: İslam devletleri, c. I, Ankara 1989.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
6	İİF348	GÜNÜMÜZ İSLAM ÜLKELERİ	2+0	2	3

3.3.1.13. Türk İslam Devletleri Tarihi (History of Turkic-Islamic States)

İslam tarihi içinde Türklerin konumunun ortaya konulması ve İslamiyeti seçtikten sonra Türklerin kurduğu ilk devletlerin tanıtılması. Türklerin Müslüman Araplarla ilk teması, Türklerin İslamiyeti kabulü, İdil-Bulgar Hanlığı, Karahanlılar, Gazneliler ve Büyük Selçuklu İmparatorluğu dönemlerinin siyasi, sosyal ve iktisadi tarihi.

Önerilen Kaynaklar: Erdoğan Merçil, Müslüman-Türk Devletleri Tarihi, Ankara 1991. Nesimi YAZICI, İlk Türk-İslâm Devletleri Tarihi, Ankara 1992; Doğuştan Günümüze Büyük İslam Tarihi, c. X-XIV; İslam Ansiklopedisi; Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi; Osman Turan, Türk Cihan Hakimiyeti Mefkûresi Tarihi, İstanbul 1979; Hakkı Dursun Yıldız, İslamiyet ve Türkler, İstanbul 1980.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
8	İİF450	TÜRK İSLAM DEVLETLERİ TARİHİ	2+0	2	3

3.3.1.14. Paleografi ve Epigrafi (Paleography and Epigraphy)

İslâm tarihinde yazının ortaya çıkışı ve 6 kalem (aklâm-ı sitte) rik'a, talik, kûfî, divanî ve kırmaları.

Önerilen Kaynaklar: Cahit Baltacı, İslâm Paleografyası (Diplomatik-Arşivcilik), İstanbul 1989; Mehmet Eminoğlu, Osmanlı Vesikalarını Okumaya Giriş, Ankara 1992; Mübahat S. Kütükoğlu, Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatik), İstanbul 1994; Ahmet Uğur, Epigrafi ve Paleografi, Ankara 1983 M. Hüsrev Subaşı, Yazıya Giriş, İstanbul 1995.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
7	İİF447	PALEOGRAFİ VE EPİGRAFİ (Paleography and Epigraphy)	2+0	2	3

3.3.1.15. Türk Kültür Tarihi (History of Turkic Culture)

Türk düşünce ve bilim adamlarının, bilim, felsefe ve siyasetle ilgili çalışmalarının incelenmesi ve bunların özgünlüklerinin tartışılması. Türk aydınları tarafından ortaya konan görüşlerin, Türk düşüncesi ile evrensel düşünceye katkıları. Türk toplumunun değişik alanlarda karşılaştıkları sorunlar ve bu hususta yapılan çözüm önerilerinin incelenerek tartışılması.

Önerilen Kaynaklar: Hilmi Ziya Ülken Türkiye’de Çağdaş Düşünce Tarihi, Ülken Yayınları, İstanbul 1979. İsmail Kara, Türkiye’de İslamcılık Düşüncesi, Risale Yayınları, İstanbul 1986. Hüseyin Gazi Topdemir, Türk Düşünce Tarihi, Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı, Ankara 2001. Niyazi Berkes, Türkiye’de Çağdaşlaşma, Doğu-Batı Yayınları, İstanbul t.y.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
8	İİF448	TÜRK KÜLTÜR TARİHİ (Turkish Cultural History)	2+0	2	3

3.3.1.16. Türk Düşüncesi Tarihi

Türk kökenli düşünürlerin tarih boyunca bilim, sanat, tarih, felsefe vb. alanlarda yaptıkları katkıları tanıtmaktır. Türk Düşünce Tarihinin tanımı ve alanını, kaynaklarını, destanlar ve yazıtlarını, bilgelik anlayışlarını, ahlak ve törelerini kavratmak. Tarihe yön vermiş; Maturidî, Buharî, Kaşgarlı Mahmut, Ahi Evren, Yunus Emre vb. Türk düşünür ve bilgelerinin hayat hikâyelerini ve görüşlerini ana hatları ile aktarmak.

Önerilen Kaynaklar: Bayraktar, Mehmet, İslam Felsefesine Giriş, TDVY, Ankara, 1997. Ülken, H., Ziya, Türk Tefekkürü Tarihi, YKY., İstanbul, 2004. Çubukçu, İ. Agah, Türk Düşünce Tarihinde Felsefe Har., Ank., 1991. Memiş, Ekrem, Türk Kültür Tarihi, Konya, 1996. Yusuf Has Hacib, Kutadgu Bilig, Çev., Reşit Rahmeti Arat, Ank., 1991.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
7	İİF445	TÜRK DÜŞÜNCE TARİHİ (History of Turkish Thought)	2+0	2	3

3.3.1.17. Osmanlı Tarihi ve Kültürü

Osmanlı Tarihini ana hatları ile hatırlattıktan sonra, Osmanlı Kültürünü ve medeniyete katkılarını kavratmak. Osmanlı Kültürü; Eski Türk İnanç ve Kültürü ile İslam, Arap, İran, Mağrip, Endülüs ve Anadolu kültürlerinin bir sentezidir. Eklektik bir kültür olarak buna Anadolu İslam Kültürü denilebilir. Özellikle çok milletli ve inançlı bir imparatorluk olduktan sonra kendi hoşgörü potasında bu kültürleri de mezcetmiştir. Kültürün tanımı, Türk Kültürünün özellikleri, İnanç yapısı, bilim, sanat, edebiyat vb. alandaki tesiri işlenecek konular arasındadır.

Önerilen Kaynaklar: İhsanoğlu, Ekmeleddin, Osmanlı Medeniyeti Tarihi, İstanbul, 1999. Shaw, Stanford, Osmanlı İmparatorluğu ve Modern Türkiye, Çev., Mehmet Harmancı, İstanbul, 2006. Uzunçarşılı, İ. Hakkı, Osmanlı Devleti Teşkilatına Medhal, Ankara, 1988.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
5	İİF337	OSMANLI TARİHİ VE KÜLTÜRÜ	2+0	2	3

3.3.1.18. Selçuklu Tarihi ve Kültürü

Bu derste Selçuklu Devletinin kuruluşu, idari ve sosyal yapısı, tarihteki önemi, İslam medeniyetine katkıları, sanat ve mimarisi vb. konular işlenecektir. Selçuklu Devletinin kendisinden sonra gelen Anadolu Selçuklu Devleti ve başta Osmanlı olmak üzere diğer beylikler üzerindeki etkisi ele alınacaktır.

Önerilen Kaynaklar: Turan, Osman, Selçuklular Tarihi ve Türk-İslam Medeniyeti, Ankara, 1965. Köymen, M., Altay, Büyük Selçuklu İmparatorluğu Tarihi, Ankara, 1975. Sevim, Ali, Selçuklu Devleti Tarihi, Ankara, 1995.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
4	İİF236	SELÇUKLU TARİHİ VE KÜLTÜRÜ	2+0	2	3

3.3.1.19. Tarih Felsefesi

Tarih Felsefesi 19. Asrın ikinci yarısında bağımsız bir bilim dalı olarak ortaya çıkmıştır. Tarihte olanların ne anlamlar ifade ettiğini sorgulamak, yaşananları akli delillerle güçlendirmek, Antik çağdan günümüze kadar Tarih Felsefesinin gelişimini ortaya koymak konumuz olacaktır. Tarih Felsefesi binasına taş koyan Platon, Aristo, vb. filozofların hayatlarından ve tarihle ilgili düşüncelerinden kesitler sunmak. İdealizm, Romantizm, Realizm, Post Modernizm, Marxizm vb akımların Tarih Felsefesine bakışlarını çalışmak.

Önerilen Kaynaklar: Özlem, Doğan, Tarih Felsefesi, İstanbul, 2010. Toynbee, Arnold, Medeniyet Yargılanıyor, İstanbul, 1995. İbn Haldun, Mukaddime, Ankara, 1990. Halkin, Leon E., Tarih Tenkidini Unsurları, Çev., Bahaeddin Yediyıldız, Ankara, 1989. Gökberk, Macit, Felsefe Tarihi, İstanbul, 1990.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
7	İİF443	TARİH FELSEFESİ (Philosophy of History)	2+0	2	3

3.3.2. Türk-İslam Edebiyatı ve İslam Sanatları Anabilim Dalı

3.3.2.1. Osmanlı Türkçesi Metinleri (Ottoman Turkish Texts)

Osmanlı Türkçesi'yle yazılmış metinler okutulmaktadır.

Önerilen Kaynaklar: Faruk Kadri Timurtaş, Osmanlı Türkçesine Giriş, İst. 1999-2000; Muharrem Ergin, Osmanlıca Dersleri, İst. 1963; Hayati Develi, Osmanlı Türkçesi Klavuzu, İst. 2001; Yılmaz Kurt, Osmanlıca Dersleri, Ank. 1999; Ferit Devellioğlu, Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lugat, Ank. 2000; Kütükoğlu, Mübahat, Osmanlı Belgelerinin Dili, Ankara, 1994. Eminoğlu, Mehmet, Osmanlı Vesikalarını Okumaya Giriş, TDVY, Ankara, 1996. Ensari, Muhammet Ali, Osmanlıca İmla Müfredatı, İstanbul, 2003. Yazıcı, Nesimi, Takvim-i Vekayi, Ankara, 1983.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
4	İİF256	OSMANLI TÜRKÇESİ METİNLERİ (Texts of Ottoman Turkish)	2+0	2	3

3.3.2.2. Dini-Edebî Metinler (Religious and Literary Texts)

Dinî ve edebî metinlerin okunarak izah edilmesi, metinlerde geçen özel kavramlar üzerinde genişçe durulması.

Önerilen Kaynaklar: Fevziye Abdullah Tansel, Türk İslam Edebiyatı Türkçe Metinler, Ankara 1971; Faruk Kadri Timurtaş, Osmanlı Türkçesine Giriş, İstanbul 1995; Hayati Develi, Osmanlı Türkçesi Klavuzu, İstanbul 2001; Şemsettin Samî, Kamus-ı Türkî, İstanbul 1987; Ferit Devellioğlu, Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lugat, İstanbul 1978.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
3	İİF233	DİNİ-EDEBİ METİNLER (Religious and Literary Texts)	2+0	2	3

3.3.2.3. Dini Hitabet ve Meslekî Uygulama (Religious Oration and Vocational Application)

Hitabet, tanımı, konusu ve gayesi, tarihçesi, özellikleri, çeşitleri üzerinde durularak hatipte bulunması gereken vasıflar anlatılmaktadır.

Önerilen Kaynaklar: Cemal Tosun – Recai Doğan, Hitabet ve Mesleki Uygulama Kitabı, Ankara 2002; İsmail Lütfi Çakan, Hitabet ve Mesleki Uygulama, İstanbul 1993; Ahmet Önkal, Resulullah'ın İslam'a Davet Metodu, Konya 1992; Üstün Dökmen, Sanatta ve Günlük Konuşmalarda İletişim Çatışmaları ve Empati, İstanbul 1997.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
8	İİF446	DİNİ HİTABET VE MESLEKİ UYGULAMA	2+0	2	3

3.3.2.4. Farsça (Persian)

Farsça'nın tarihçesi, alfabesi, Farsça harflere ait konuşma, yazma ve okuma kuralları, isimler, türemiş isimler, birleşik isimler, zamirler, sayılar gibi gramer konuları ele alınmakta ve edebi ve tarihi metinler okutulmaktadır.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
7	İİF441	FARŞÇA (Persian)	2+0	2	3

3.3.2.5. İslam Sanatının Temelleri (Foundations of Islamic Arts)

İslâm sanatının ortaya çıkışı, gelişmesi, özgünlüğü. İslâm'da sanat anlayışı. Sanatın ilham aldığı nasların yorumu. Geleneksel Türk-İslam Sanatlarından Hat ve Tezhib tarihçe, malzeme, âletler ve teknik yönden tanıtılır; öğrencilerin el ve göz yetilerinin geliştirilmesine yönelik uygulamalar yapılır.

Önerilen Kaynaklar: M.Hüsrev Subaşı, Geleneksel Türk Sanatlarından Yazıya Giriş, Muhittin Serin, Hat Sanatı ve Meşhur Hattatlar, Muhittin Serin, Şevki Efendi'nin Sülüs ve Nesih Meşk Murakkai.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
6	İİF344	İSLAM SANATININ TEMELLERİ	2+0	2	3

3.3.2.6. İslam'da Sanat ve Estetik (Arts and Aesthetics in the Islam)

Sanatın kavramsal çözümlenmesi yapılarak çeşitleri izah edilir. İslâm'ın ilk yıllarından başlayarak günümüze kadar mevcut İslam mimarî ve sanat eserleri hakkında bilgi verilir. Anlatım görsel malzeme ile desteklenir. Estetik kavramı ve bu kavramın sanatla ilişkisi tartışılır. Örnek sanat eserleri ışığında estetik ve sanat felsefesi hakkında bilgi verilir.

Önerilen Kaynaklar: Beşir Ayvazoğlu, İslâm Estetiği ve İnsan, İstanbul 1989. Ekrem Hakkı Ayverdi, Osmanlı Mimârîsinin İlk Devri, İstanbul 1966. Gönül Öney, Anadolu Selçuklu Mimari Süslemesi ve El Sanatları, Ankara 1992. Metin Sözen, Anadolu Medreseleri-Selçuklular ve Beylikler Devri, İstanbul 1970-1972. Metin Sözen, Türk Mimarîsinin Gelişimi ve Mimar Sinan, İstanbul 1975. Nusret Çam, İslâm'da Sanat Sanatta İslâm, Ankara 1999. Oktay Aslanapa, Osmanlı Mimarîsi, İstanbul 1986. Oktay Aslanapa, Türk Sanatı, İstanbul 1984. Semra Ögel, Selçukluların Taş Tezyinatı, Ankara 1987. Suut Kemal Yetkin, İslâm Mimarîsi, Ankara 1965.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
5	İİF335	İSLAM'DA SANAT VE ESTETİK	2+0	2	3

3.3.2.7. Hüsni Hat (Arabic Calligraphy)

Hat Sanatında bir eseri güzel kılan estetik özellikler tanıtılır ve tartışılır; öğrencilerin el ve göz yetilerinin geliştirilmesine yönelik daha önce başladıkları uygulamalar (Meşk) sürdürülür. Hat Sanatında tarih içinde ortaya çıkan ekoller ve bu çerçevede büyük Türk hattatları eserlerinden örneklerle tanıtılır; öğrencilerin el ve göz yetilerinin geliştirilmesine yönelik daha önce başladıkları uygulamalar (Meşk) sürdürülür.

Önerilen Kaynaklar: Beşir Ayvazoğlu, İslâm Estetiği ve İnsan, İstanbul 1989. Ekrem Hakkı Ayverdi, Osmanlı Mimârîsinin İlk Devri, İstanbul 1966. Gönül Öney, Anadolu Selçuklu Mimari Süslemesi ve El Sanatları, Ankara 1992. Metin Sözen, Anadolu Medreseleri-Selçuklular ve Beylikler Devri, İstanbul 1970-1972. Metin Sözen, Türk Mimarîsinin Gelişimi ve Mimar Sinan, İstanbul 1975. Nusret Çam, İslâm'da Sanat Sanatta İslâm, Ankara 1999. Oktay Aslanapa, Osmanlı Mimarîsi, İstanbul 1986. Oktay Aslanapa, Türk Sanatı, İstanbul 1984. Semra Ögel, Selçukluların Taş Tezyinatı, Ankara 1987. Suut Kemal Yetkin, İslâm Mimarîsi, Ankara 1965.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
5	İİF333	HÜSN-İ HAT	2+0	2	3

3.3.2.8. Ebru (Paper Marbling)

Türk medeniyeti çevrelerinde meydana getirilen hat sanatı merkezli, tezhip, minyatür, ebru, cilt ve benzeri ince sanatlarımız, bazen pratik yapılarak, bazen de örnekler üzerinde anlatılır.

Önerilen Kaynaklar: Beşir Ayvazoğlu, İslâm Estetiği ve İnsan, İstanbul 1989. Ekrem Hakkı Ayverdi, Osmanlı Mimârîsinin İlk Devri, İstanbul 1966. Gönül Öney, Anadolu Selçuklu Mimari Süslemesi ve El Sanatları, Ankara 1992. Metin Sözen, Anadolu Medreseleri-Selçuklular ve Beylikler Devri, İstanbul 1970-1972. Metin Sözen, Türk Mimarîsinin Gelişimi ve Mimar Sinan, İstanbul 1975. Nusret Çam, İslâm'da Sanat Sanatta İslâm, Ankara 1999. Oktay Aslanapa, Osmanlı Mimarîsi, İstanbul 1986. Oktay Aslanapa, Türk Sanatı, İstanbul 1984. Semra Ögel, Selçukluların Taş Tezyinatı, Ankara 1987. Suut Kemal Yetkin, İslâm Mimarîsi, Ankara 1965.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
6	İİF346	EBRU	2+0	2	3

3.3.2.9. Cami Musikisi (Music of Mosque)

Dini musikinin uygulama alanları. İlahi, kaside, mevlid, tilavet ve müezzinlik. Cami musikisi formların detaylı bir biçimde öğretimi ve icrası.

Önerilen Kaynaklar: Nuri Özcan, Türk Din Musikisi Ders Notları; Sadettin Nüzhet Ergun, Türk Musikisi Antolojisi, I-II, İstanbul 1942-1943; Suphi Ezgi, Amelî-Nazarî Türk Musikisi, III, İstanbul.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
4	İİF268	CAMİ MUSİKİSİ (Mosque Music)	2+0	2	3

3.3.2.10. Tasavvuf Musikisi Repertuarı (Turkish Sufi Music)

Müzik ve sesin tanımı, Tasavvuf mûsikîsinin tasnifi, özellikle camide icra edilen formların uygulamalı öğretimi. Tasavvuf mûsikîsinde uygulanan formların detaylı bir biçimde öğretimi ve icrası.

Önerilen Kaynaklar: Nuri Özcan, Türk Din Musikisi Ders Notları; Sadettin Nüzhet Ergun, Türk Musikisi Antolojisi, I-II, İstanbul 1942-1943; Suphi Ezgi, Amelî-Nazarî Türk Musikisi, III, İstanbul.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
7	İİF439	TASAVVUF MUSİKİSİ REPERTUVARI	2+0	2	3

4. ORTAK ZORUNLU DERSLER

4.1. Türk Dili I (Turkish I)

Ana dilinin yapı ve işleyiş özelliklerini gereğince kavratılabilmek; dil-düşünce bağlantısı açısından, yazılı ve sözlü ifade aracı olarak, Türk dilini doğru ve güzel kullanabilme yeteneği kazandırabilmektedir.

Önerilen Kaynaklar: Türk Dili Kitabı. Editör: Gülden Sağıol Yüksekaya. Duyap Yayıncılık. İstanbul, 2006. (Yazarlar: Emine Gürsoy Naskali, Timur Kocaoğlu, Ceval Kaya, Mesut Şen, Demir, Nurettin ve Emine Yılmaz (2003). Türk Dili El Kitabı. Ankara: Grafiker yayıncılık: 15. Yükseköğretim Öğrencileri İçin Türk Dili ve Kompozisyon Bilgileri. Zeynep Korkmaz, Mehmet Akalın, Ahmet B. Ercilasun, Hamza Zülfikar, Tuncer Gülensoy.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
1	İİF115	TÜRK DİLİ -I (Turkish I)	2+0	2	2

4.2. Türk Dili II (Turkish II)

Ana dilinin yapı ve işleyiş özelliklerini gereğince kavratılabilmek; dil-düşünce bağlantısı açısından, yazılı ve sözlü ifade aracı olarak, Türk dilini doğru ve güzel kullanabilme yeteneği kazandırabilmektedir.

Önerilen Kaynaklar: Türk Dili Kitabı. Editör: Gülden Sağıol Yüksekaya. Duyap Yayıncılık. İstanbul, 2006. (Yazarlar: Emine Gürsoy Naskali, Timur Kocaoğlu, Ceval Kaya, Mesut Şen, Demir, Nurettin ve Emine Yılmaz (2003). Türk Dili El Kitabı. Ankara: Grafiker yayıncılık: 15. Yükseköğretim Öğrencileri İçin Türk Dili ve Kompozisyon Bilgileri. Zeynep Korkmaz, Mehmet Akalın, Ahmet B. Ercilasun, Hamza Zülfikar, Tuncer Gülensoy.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
2	İİF116	TÜRK DİLİ -II (Turkish II)	2+0	2	2

4.3. Atatürk İlkeleri ve Devrim Tarihi I (History of Turkish Republic I)

Türk inkılabının hazırlık dönemi ve Türk İstiklâl Savaşı, Osmanlı İmparatorluğu'nun parçalanması, işgaller karşısında memleketin durumu, TBMM'nin açılması, Büyük Taarruz, eğitim ve kültür alanında millî mücadele, Türk inkılabının stratejisi, çok partili döneme geçiş, Atatürk ilke ve inkılapları.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
1	AİT191	ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILAP TARİHİ I (History of Turkish Republic I)	2+0	2	2

4.4. Atatürk İlkeleri ve Devrim Tarihi II (History of Turkish Republic II)

Atatürk ilkeleri, Atatürk ideolojisine giriş, Atatürk ve devlet hayatı, Atatürk ve fikir hayatı, Atatürk ve iktisat, din ve laiklik, üniversite gençliğine yönelik psikolojik harekât tehdidi.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
2	AİT192	ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILAP TARİHİ -II (History of Turkish Republic II)	2+0	2	2

4.5. Yabancı Dil I

Koşul cümleleri, pişmanlık ifadeleri, etken ve edilgen yapılar, kiplerin şimdiki, gelecek ve geçmişe hitap eden yapıları, amaç ifade eden cümle yapıları, sebep-sonuç iliksisi, çeşitli bağlaçlarla zıtlığı ifade etme. Öğrencinin Kuran Araştırmaları, Tefsir ve Hadis gibi Temel İslam Bilimlerinde Klasik ve Çağdaş Batılı literatür ile ilgili bilgi sahibi olması; ilgili alanlarda terminoloji ve kavramları öğrenmesi ve tartışmalar hakkında bilgi sahibi olması.

Önerilen Kaynaklar: Michael Vince (1998) Intermediate Language Practice, Macmillan Heinemann. Raymond Murphy (1994). English Grammar In Use, Cambridge University Press.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
1	İNG185	YABANCI DİL (İNGİLİZCE) -I	2+0	2	2

4.6. Yabancı Dil II

Temel İslam Bilimlerinde Klasik ve Çağdaş Batılı literatür dair bilgiler. İlgili alanlarda terminoloji ve kavramlar.

Önerilen Kaynaklar: Michael Vince(1998) Intermediate Language Practice, Macmillan Heinemann. Raymond Murphy (1994). English Grammar In Use, Cambridge University Press.

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
2	İNG186	YABANCI DİL (İNGİLİZCE) -II	2+0	2	2

4.7. Temel Bilgisayar (Basic Computer)

Bilgisayar Temel kavramlar, internet kullanımı, Windows XP, MS Word, MS Excel, MS Powerpoint kullanımı .

Önerilen Kaynaklar: Hasan Çebi Bal, Bilgisayar ve İnternet Kullanımı, Akademisyen Yayınları, Trabzon, 2004. Veli Süme, Bilgisayar, Karadeniz Kitabevi, Rize, 2001.

4.8. Yabancı Dilde Dinî Metinler (İngilizce) (Religious Texts in English)

Öğrencinin Kuran Araştırmaları, Tefsir ve Hadis gibi Temel İslam Bilimlerinde Klasik ve Çağdaş Batılı literatür ile ilgili bilgi sahibi olması; ilgili alanlarda terminoloji ve kavramları öğrenmesi ve tartışmalar hakkında bilgi sahibi olması.

Önerilen Kaynaklar: Encyclopedia of Islam'ın 2. baskısından ilgili maddeler; Muhammad Asad The Message of the Qur'an; Edward Said Orientalism, 1976.